

«Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση αδειών οδήγησης οχημάτων, άλλες διατάξεις για τις άδειες οδήγησης και λοιπές διατάξεις»

Μέρος Α΄

Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιων οδηγών και οδηγών

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι ο καθορισμός ειδικά διαμορφωμένων χώρων για τη διενέργεια των ειδικών δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης οχημάτων και η δημιουργία εποπτείας και αξιολόγησης των εξεταστών και των εκπαιδευτών υποψήφιων οδηγών και οδηγών.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1. «Φορέας εξετάσεων»: οι διευθύνσεις ή τα τμήματα μεταφορών και επικοινωνιών των περιφερειακών ενοτήτων της Χώρας που είναι αρμόδιες για τη διενέργεια των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς, καθώς και των θεωρητικών εξετάσεων των υποψήφιων οδηγών και οδηγών για τη χορήγηση όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης.
2. «Εξεταστές»: οι υπάλληλοι των διευθύνσεων και των τμημάτων περιφερειακών ενοτήτων της Χώρας, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις παρ. 1 έως και 4 του Παραρτήματος IV του π.δ.51/2012 (Α΄101) και διεξάγουν ως κύριο και αποκλειστικό έργο τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, η οποία εκτελείται αποκλειστικά μέσα στο ωράριο εργασίας των δημόσιων υπηρεσιών και μέσα στο χρόνο της υπερωριακής απασχόλησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν.4354/2015 (Α΄176).
3. «Θεωρητική εξέταση»: η διαδικασία διαπίστωσης ότι ο υποψήφιος οδηγός ή ο οδηγός έχει την απαιτούμενη γνώση των θεμάτων που ορίζονται στο Κεφάλαιο Α (ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ) του Παραρτήματος II του π.δ. 51/2012.
4. «Δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς»: η δοκιμασία αυτή διενεργείται στα εξής δύο στάδια:
  - α) στο πρώτο στάδιο (πορεία) εξετάζονται τα προσόντα και οι δεξιότητες οδήγησης των υποψήφιων οδηγών ή των οδηγών στο δημόσιο οδικό δίκτυο της χώρας,
  - β) στο δεύτερο στάδιο εξετάζονται, με σκοπό την απόδειξή τους, οι δεξιότητες οδήγησης των υποψήφιων οδηγών ή των οδηγών για την ολοκλήρωση της διαδικασίας προσόντων και συμπεριφοράς.

- Οι δοκιμασίες και στα δύο στάδια εκτελούνται αποκλειστικά μέσα στο ωράριο εργασίας των δημόσιων υπηρεσιών και μέσα στο χρόνο της υπερωριακής απασχόλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν.4354/2015.
5. «Χώροι διενέργειας ειδικών δοκιμασιών»: είναι οι ειδικά διαμορφωμένοι χώροι που διενεργούνται οι εξετάσεις του δεύτερου σταδίου της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς. Χώροι διενέργειας ειδικών δοκιμασιών θεωρούνται και οι πίστες εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών, όπου υπάρχουν.
  6. «Εποπτεία»: ο έλεγχος που διενεργείται στους εξεταστές, στους εκπαιδευτές και στα μέλη των επιτροπών επιτήρησης της θεωρητικής εξέτασης από το κατά το άρθρο 17 Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με σκοπό τη διαπίστωση παραβίασης διατάξεων που διέπουν τις θεωρητικές εξετάσεις και τις δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς.
  7. «Επόπτες»: οι επιθεωρητές του κατά το άρθρο 17 Σώματος Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών που διενεργούν τους ελέγχους και ασκούν την εποπτεία στους εμπλεκόμενους στις διαδικασίες χορήγησης αδειών οδήγησης. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορεί να ανατίθενται καθήκοντα επόπτη και σε αξιολογητή της παρ. 9, αν ο αριθμός των επιθεωρητών του Σώματος δεν επαρκεί για την αποτελεσματικότητα των ελέγχων.
  8. «Αξιολόγηση των εξεταστών και των εκπαιδευτών κατά τη διενέργεια των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς»: οι ενέργειες, στις οποίες προβαίνει το Τμήμα Αδειών Οδήγησης και Επιμόρφωσης Οδηγών της Διεύθυνσης Οδικής Κυκλοφορίας και Ασφάλειας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, για τη βελτίωση της αποδοτικότητας των εξεταστών, την επανεκπαίδευσή τους, την επαναδιαπίστευσή τους, ή και την απομάκρυνσή τους από τη διενέργεια των εξετάσεων.
  9. «Αξιολογητές»: οι υπάλληλοι του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που αξιολογούν τους συμμετέχοντες στις δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς. Ο αξιολογητής δεν μπορεί να ασκεί τα καθήκοντά του για όσο χρόνο του έχουν ανατεθεί καθήκοντα επόπτη.

Άρθρο 3

Εξεταστές

1. Οι δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιων οδηγών και οδηγών όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης διενεργούνται από εξεταστές, οι οποίοι είναι κάτοχοι των αντίστοιχων αδειών οδήγησης, ανήκουν οργανικά και υπηρετούν σε διευθύνσεις των περιφερειακών ενότητων της Χώρας. Σε περίπτωση έλλειψης εξεταστών κάποιας κατηγορίας άδειας οδήγησης, δεν διενεργούνται εξετάσεις για την κατηγορία αυτή στη συγκεκριμένη περιφερειακή ενότητα και οι υποψήφιοι μπορούν να επιλέξουν να εξετάζονται σε άλλη περιφερειακή ενότητα που διαθέτει εξεταστές της κατηγορίας αυτής.
2. α. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται, μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους, ο αριθμός των εξεταστών, ανά κατηγορία άδειας οδήγησης και ανά περιφερειακή ενότητα της Χώρας σε διπλάσιο αριθμό του απαιτούμενου. Για τον καθορισμό του απαιτούμενου αριθμού των εξεταστών λαμβάνονται υπόψη:
  - αα) τα στοιχεία των αδειών οδήγησης που έχουν χορηγηθεί, ανά κατηγορία, το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, στοιχεία που τηρούνται στο αρχείο αδειών οδήγησης και στο Μηχανογραφικό

- Σύστημα Καταγραφής Αποτελεσμάτων των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς (ΜΗΣΚΑ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- ββ) ο ελάχιστος απαιτούμενος χρόνος διενέργειας της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς για την πορεία και τις ειδικές δοκιμασίες, ανά κατηγορία άδειας οδήγησης,
- γγ) ο χρόνος ημερήσιας απασχόλησης των εξεταστών.
- β. Κάθε τετράμηνο, μέσω ηλεκτρονικής κλήρωσης, ορίζονται οι μισοί εξεταστές ως τακτικοί και οι υπόλοιποι ως αναπληρωματικοί, με σκοπό τη διαρκή εναλλαγή των εξεταστών οι οποίοι συμμετέχουν στη διαδικασία της διενέργειας της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς. Οι τακτικοί εξεταστές ασκούν αποκλειστικό έργο στο αντικείμενο, και οι αναπληρωματικοί εξεταστές παραλλήλως με τα κύρια καθήκοντά τους ασκούν, σύμφωνα με το άρθρο 30 του Υπαλληλικού Κώδικα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3528/2007 (Α'26), το πιο πάνω έργο μόνο όταν αυτό απαιτηθεί για την αντιμετώπιση αυξημένων ή επείγουσών υπηρεσιακών αναγκών.
- γ. Πριν από την εξέταση κάθε σταδίου πραγματοποιείται ηλεκτρονική κλήρωση, από την οποία προκύπτει ο εξεταστής για κάθε υποψήφιο οδηγό ή οδηγό. Αν οι εξεταζόμενοι είναι περισσότεροι από τους εξεταστές, πραγματοποιείται νέα ηλεκτρονική κλήρωση για τους υποψηφίους που δεν προέκυψε εξεταστής κατά την πρώτη ηλεκτρονική κλήρωση, μετά την εξέταση των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών της πρώτης κλήρωσης. Η κλήρωση, από την οποία προκύπτει το ζεύγος εξεταζόμενου και εξεταστή, πραγματοποιείται ανά εξεταζόμενο ακριβώς πριν από την έναρξη της εξέτασής του και αφού έχει ολοκληρωθεί η εξέταση από την προηγούμενη κλήρωση.
3. Οι ενδιαφερομένοι, που επιθυμούν να συμμετέχουν ως εξεταστές στη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής στην οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών. Με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη επιλέγονται σε κάθε περιφερειακή ενότητα, από τους αιτούντες, οι εξεταστές κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ και αν δεν υπάρχουν εξεταστές των κατηγοριών αυτών, κατηγορίας ΔΕ. Οι εξεταστές έχουν ως κύριο και αποκλειστικό έργο τη διενέργεια των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών. Αν δεν καλυφθεί ο απαιτούμενος αριθμός εξεταστών από τους αιτούντες, ο περιφερειάρχης, με όμοια απόφασή του, επιλέγει εξεταστές από τους λοιπούς υπαλλήλους της περιφερειακής ενότητας για τη διενέργεια της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς με την προϋπόθεση ότι πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Εξεταστές που υπηρετούν σε περιφερειακές ενότητες της Χώρας, όπου ο αριθμός των υποψηφίων οδηγών ή οδηγών δεν επαρκεί για την πλήρη απασχόλησή τους στο έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, μπορεί να απασχολούνται και σε άλλο αντικείμενο διάφορο της διεξαγωγής δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς.
- Στις νησιωτικές περιοχές των περιφερειών των οποίων οι οργανικές μονάδες δεν είναι επαρκώς στελεχωμένες, οι υπάλληλοι εξεταστές ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του περιφερειάρχη μπορεί να ασκούν ως κύριο και αποκλειστικό έργο τη διενέργεια εξετάσεων δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς μία (1) ημέρα την εβδομάδα.

Άρθρο 4

Διαδικασία δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς υποψηφίων οδηγών και οδηγών

1. Κάθε υποψήφιος οδηγός ή οδηγός υποβάλλεται πρώτα σε θεωρητική εξέταση, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο Παράρτημα II του π.δ. 51/2012, καθώς και στα άρθρα 22 και 23 της 50984/7947/22-11-2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Β'3056).
2. Μετά την επιτυχή θεωρητική εξέταση ακολουθεί η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς για την κατηγορία οδήγησης που έχει ζητήσει ο υποψήφιος οδηγός. Η δοκιμασία αυτή διενεργείται σε δύο στάδια τα οποία μπορεί να διεξάγονται και την ίδια ημέρα. Στο πρώτο στάδιο, εξετάζονται οι γνώσεις και οι δεξιότητες οδήγησης (πορεία) του υποψήφιου οδηγού ή του οδηγού και εφόσον ο εξεταζόμενος ολοκληρώσει με επιτυχία το στάδιο αυτό εξετάζεται στο δεύτερο στάδιο, προκειμένου να διενεργηθούν οι απαιτούμενες ειδικές δοκιμασίες.
3. Σε περίπτωση αποτυχίας του εξεταζόμενου στο δεύτερο στάδιο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, στην επανεξέταση ο υποψήφιος οδηγός ή ο οδηγός επανεξετάζεται και στο πρώτο στάδιο αυτής.
4. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση και των δύο σταδίων της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, όπου απαιτείται, χορηγείται η άδεια οδήγησης για την κατηγορία την οποία έχει ζητήσει ο ενδιαφερόμενος, με την επιφύλαξη του άρθρου 6 και με την προϋπόθεση ότι απορρίπτεται οριστικά καταγγελία που έχει υποβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 8 από τον εξεταζόμενο, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημέρα ολοκλήρωσης της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς.
5. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων πραγματοποιείται και στα δύο στάδια από τον υποψήφιο, ο οποίος επιβαίνει μόνος του επί της εκπαιδευτικής μοτοσικλέτας ή του εκπαιδευτικού μοτοποδηλάτου.
6. Η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης διενεργείται από έναν εξεταστή.
7. Κατά τη διενέργεια δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης υποψήφιων οδηγών και οδηγών δεν επιτρέπεται να παρίσταται μέσα στο όχημα ο εκπαιδευτής των υποψήφιων οδηγών.
8. Η διενέργεια δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης υποψήφιων οδηγών και οδηγών γίνεται αποκλειστικά με τα οχήματα και τις μοτοσικλέτες των σχολών των εκπαιδευτών, ειδάλλως οι υποψήφιοι που έχουν κάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση στις σχολές αυτές δεν μπορούν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις, με εξαίρεση τους οδηγούς του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 7 του π.δ. 51/2012, οι οποίοι εξετάζονται με τα δικά τους οχήματα.
9. Τα εκπαιδευτικά οχήματα, που χρησιμοποιούνται στις εξετάσεις των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών, πέρα από τις προδιαγραφές που ορίζονται στο άρθρο 31 της Α3/οικ.50984/7947/22-11-2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και στο «Παράρτημα II» του π.δ. 51/2012, οφείλουν να πληρούν τα εξής:
  - α) κάθε εκπαιδευτικό όχημα που συμμετέχει στις εξετάσεις διαθέτει υποχρεωτικά διαδικτυακή σύνδεση με το Κέντρο Ελέγχου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, όπως αυτό ορίζεται στον παρόντα νόμο,

- β) μέσα στο όχημα τοποθετείται κάμερα με μικρόφωνο που εικονίζει ευδιάκριτα ολόκληρη την καμπίνα του οχήματος ή τις θέσεις ανάβασης των μοτοσικλετών και κατά την διάρκεια της εξέτασης είναι διασυνδεδεμένη συνεχώς με το Κέντρο Ελέγχου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- γ) αναρτώνται υποχρεωτικά σε εμφανές σημείο μέσα στο όχημα οι ενημερωτικές πινακίδες και οι απαραίτητες ειδοποιήσεις γνωστοποίησης ότι ο χώρος του οχήματος βιντεοσκοπείται και η διαδικασία εξέτασης μεταδίδεται στο Κέντρο Ελέγχου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2472/1997 (Α'50) και του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 119).
10. Οι υποψήφιοι οδηγοί για την απόκτηση άδειας οδήγησης, κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της πρακτικής τους εξέτασης, υποχρεούνται σε ειδική ασφαλιστική κάλυψη έναντι του κυρίου και κατόχου του οχήματος. Η ασφαλιστική δαπάνη του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνει υποχρεωτικά την ασφαλιστική ευθύνη έναντι τρίτων λόγω σωματικής βλάβης, ή ζημιών σε πράγματα, περιλαμβανομένης και της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος κατά την διεξαγωγή πρακτικής εξέτασης, η ειδική ασφαλιστική κάλυψη το πρώτου εδαφίου καλύπτει τουλάχιστον ένα μήνα για την επισκευή του εκπαιδευτικού οχήματος. Η ασφάλιση καλύπτει υποχρεωτικά όλους τους χώρους διενέργειας εξέτασης υποψηφίων οδηγών δημόσιους ή ιδιωτικούς, κλειστούς ή ανοιχτούς. Οι υποψήφιοι οδηγοί προσκομίζουν το ασφαλιστήριο συμβόλαιο με τις ανωτέρω ειδικές ασφαλιστικές καλύψεις πριν από την έναρξη της πρακτικής τους εξέτασης στον εκπαιδευτή, με ευθύνη του οποίου συμπληρώνεται ο φάκελος των υποψηφίων, ο οποίος τηρείται στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας στην οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί. Στον φάκελο του υποψηφίου δύναται να προσκομίζεται το ασφαλιστήριο συμβόλαιο του εκπαιδευτικού οχήματος, εφόσον περιέχει την ειδική ασφαλιστική κάλυψη των ανωτέρω εδαφίων. Οι υποψήφιοι οδηγοί και οδηγοί υποχρεούνται να φέρουν τον κατάλληλο εξοπλισμό κατά την διάρκεια της πρακτικής τους εκπαίδευση και εξέταση.

Άρθρο 5

Καταγραφή εξέτασης υποψηφίων οδηγών και οδηγών

1. Η θεωρητική εξέταση και η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς των υποψηφίων οδηγών και οδηγών μοτοποδηλάτων, μοτοσικλετών και αυτοκινήτων μεταδίδονται σε πραγματικό χρόνο και καταγράφονται με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων. Το καταγεγραμμένο υλικό προστατεύεται από οποιαδήποτε παρέμβαση, και με ευθύνη του εκπαιδευτή του υποψηφίου οδηγού και της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας περιφέρειας μεταφορτώνεται, αμελλητί, σε πληροφοριακό σύστημα την ίδια ημέρα της εξέτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 8.
2. Το καταγεγραμμένο υλικό περιέχει οπτικοακουστικό υλικό από το:
  - α) χώρο διενέργειας των θεωρητικών εξετάσεων, όπου απεικονίζονται όλοι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία,
  - β) εσωτερικό του εκπαιδευτικού οχήματος, όπου απεικονίζονται όλοι οι συμμετέχοντες στη διαδικασία,
  - γ) εξωτερικό του εκπαιδευτικού οχήματος, όπου απεικονίζεται το οδικό δίκτυο στο οποίο κινείται το εκπαιδευτικό όχημα.

3. α) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις μετάδοσης και καταγραφής, με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων, κατά τη διενέργεια της θεωρητικής εξέτασης και των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς, οι τρόποι επεξεργασίας και αποθήκευσης των δεδομένων, η λειτουργία του φορέα επεξεργασίας τους, ο χρόνος τήρησής τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη χρήση των μέσων και την επεξεργασία των δεδομένων, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του ν.2472/1997, καθώς και των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

β) Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία εκδίδεται μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ρυθμίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές των οπτικοακουστικών μέσων μετάδοσης και καταγραφής, οι διαδικασίες τοποθέτησης και έγκρισής τους οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία τους.

4. Κατά τη διενέργεια της θεωρητικής εξέτασης των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών, οι Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών των περιφερειακών ενοτήτων της Χώρας υποχρεούνται να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την απρόσκοπτη, ομαλή και διαφανή τήρηση της διαδικασίας. Ως αναγκαία μέτρα νοούνται η δημιουργία κλωβού διακοπής ασύρματης επικοινωνίας, η απενεργοποίηση των κινητών τηλεφώνων, όλων των συσκευών επικοινωνίας και κάθε άλλου ηλεκτρονικού ή άλλου μέσου το οποίο καθιστά διαβλητή ή εμποδίζει τη διαδικασία της θεωρητικής εξέτασης.

5. Αν δεν έχει ενεργοποιηθεί η καταγραφή υλικού με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων, η εξέταση των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών δεν αρχίζει μέχρι την ενεργοποίησή τους.

Η διενέργεια εξέτασης χωρίς τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρίαν άκυρη.

Η ελλιπής μετάδοση στοιχείων από το σύστημα οπτικοακουστικής μετάδοσης οχήματος, σε οποιαδήποτε στάδιο της θεωρητικής εξέτασης ή της εξέτασης δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιων οδηγών και οδηγών συνιστά πολύ σοβαρή παράβαση.

Άρθρο 6

Εποπτεία και αξιολόγηση εξεταστών και εκπαιδευτών

1. Καθιερώνεται σύστημα εποπτείας για την παρακολούθηση της εκπαίδευσης, της θεωρητικής εξέτασης και των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών, καθώς και σύστημα αξιολόγησης των εκπαιδευτών και των εξεταστών. Η εποπτεία και η αξιολόγηση των εκπαιδευτών και των εξεταστών διενεργείται μέσω του μηχανογραφικού συστήματος του άρθρου 8 και συνίσταται:

α) στη διενέργεια τακτικών και έκτακτων επιτόπιων ελέγχων και στην αξιοποίηση των αξιολογήσεων και των καταγγελιών της παρ. 2 του άρθρου 8, από τους επιθεωρητές-ελεγκτές του κατά το άρθρο 16 Σώματος Επιθεωρητών – Ελεγκτών,

β) στην αξιολόγηση του καταγεγραμμένου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 υλικού από τους αξιολογητές του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών που πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην υ.α.13948/1902/2014 (Β' 633), όπως έχει τροποποιηθεί με την υ.α.οικ.40250/5807/2015 (Β' 1443), και στην υ.α.50984/7947/2013 (Β' 3056). Η αξιολόγηση του καταγεγραμμένου υλικού των θεωρητικών εξετάσεων και των συγκεκριμένων δοκιμασιών προσόντων

- και συμπεριφοράς ολοκληρώνεται μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες ημέρες από τη διενέργειά τους, προκειμένου να οριστικοποιηθεί το αποτέλεσμα,
- γ) στον καθορισμό των επιτόπιων ελέγχων, του καταγεγραμμένου υλικού που αξιολογείται και στην τελική αξιολόγηση των εμπλεκόμενων όπως προκύπτει και από το πληροφοριακό σύστημα του άρθρου 8.
2. Με την ολοκλήρωση της εποπτείας και της αξιολόγησης των εξεταστών και των εκπαιδευτών οι επόπτες ή οι αξιολογητές συντάσσουν εισηγήσεις προς την αρμόδια υπηρεσία για:
- α) ανάληψη διορθωτικών ή βελτιωτικών ενεργειών για την εκτέλεση του έργου των εξεταστών, όπως η επανεκπαίδευση, η επαναδιαπίστευση, η αποχή, καθώς και η οριστική απομάκρυνσή τους,
- β) ακύρωση των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς του σταδίου της πορείας που έχουν διενεργηθεί, εφόσον τεκμαίρεται η παραβίαση διατάξεων που διέπουν τις δοκιμασίες αυτές,
- γ). διενέργεια επιτόπιων ελέγχων σύμφωνα με την περίπτ. α της παρ. 1.
3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται το ελάχιστο ποσοστό των δειγματοληπτικών ελέγχων που διενεργούνται και του καταγεγραμμένου υλικού που αξιολογείται, οι όροι και οι προϋποθέσεις εκτέλεσης της εποπτείας του έργου των εξεταστών, λαμβάνοντας υπόψη το Παράρτημα IV του π.δ.51/2012, η διαδικασία αξιολόγησης, τα προσόντα των ασκούντων την εποπτεία του έργου της δοκιμασίας των προσόντων και της συμπεριφοράς, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 7

Χώροι διενέργειας δοκιμασιών

1. Οι ειδικές δοκιμασίες του δεύτερου σταδίου για την απόδειξη των δεξιοτήτων οδήγησης των υποψήφιων οδηγών ή των οδηγών, διενεργούνται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους ή σε πίστες εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών της οικείας ή όμορης περιφερειακής ενότητας.
- Οι ειδικές δοκιμασίες πραγματοποιούνται από τον υποψήφιο οδηγό χωρίς την παρουσία του εκπαιδευτή και του εξεταστή μέσα ή επί του εκπαιδευτικού οχήματος και μπορεί να διενεργούνται με τη χρήση ηλεκτρονικού συστήματος αυτόματης καταγραφής των δεδομένων της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς και αυτόματης εξαγωγής του αποτελέσματος.
- Οι ειδικές δοκιμασίες περιλαμβάνουν:
- α) κίνηση και ακινητοποίηση δικύκλου χωρίς λειτουργία κινητήρα για τις Κατηγορίες AM, A1, A2 και A,
- β) ελικοειδή διαδρομή με μικρή ταχύτητα για τις Κατηγορίες AM, A1, A2 και A,
- γ) επιτάχυνση οχήματος με αλλαγή ταχυτήτων για τις Κατηγορίες AM, A1, A2 και A,
- δ) κίνηση με μικρή ταχύτητα για τις Κατηγορίες AM, A1, A2 και A,
- ε) κίνηση με αποφυγή εμποδίου για τις Κατηγορίες A1, A2 και A,
- στ) πέδηση έκτακτης ανάγκης για τις Κατηγορίες A1, A2 και A,
- ζ) ακινητοποίηση, στάθμευση δικύκλου και ασφαλή απομάκρυνση από αυτό για τις Κατηγορίες AM, A1, A2 και A,
- η) οπισθοπορεία με στροφή για τις Κατηγορίες B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE,
- θ) στάθμευση δεξιά ή αριστερά για Κατηγορίες B, BE, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE,
- ι) επιτόπου στροφή με κίνηση προς τα πίσω για την Κατηγορία B και B1, λαμβανόμενων υπόψη και όσων ορίζονται στο Κεφάλαιο B του Παραρτήματος II του π.δ. 51/2012.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές του πρότυπου ειδικά διαμορφωμένου χώρου όπου διενεργούνται οι ειδικές δοκιμασίες.

Άρθρο 8

Κέντρο ελέγχου και πληροφοριακό σύστημα

1. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών συνιστάται και λειτουργεί Κέντρο Ελέγχου, το οποίο μπορεί να διασυνδέεται και να διαμοιράζει οπτικοακουστικό υλικό σε κάθε περιφερειακή ενότητα, όταν το υλικό αφορά τη θεωρητική ή την πρακτική εξέταση που διενεργείται από την περιφερειακή ενότητα. Το οπτικοακουστικό υλικό φυλάσσεται υποχρεωτικά για μία δεκαετία σε ηλεκτρονικό αρχείο και απαγορεύεται αυστηρά η αναπαραγωγή του ή η με οποιονδήποτε τρόπο χρήση του για λόγους που δεν αφορούν τον έλεγχο της αξιοπιστίας των εξετάσεων. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές του Κέντρου Ελέγχου και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία και τη διαχείρισή του.
2. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών αναπτύσσεται, μέσα σε δώδεκα (12) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ολοκληρωμένο ηλεκτρονικό πληροφοριακό σύστημα παρακολούθησης, εκπαίδευσης και εξέτασης, το οποίο αποτελείται από τα εξής υποσυστήματα:
  - α. εκπαιδευτών, εξεταστών, σχολών οδηγών, κέντρων θεωρητικής εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών, το οποίο διαχειρίζεται το μητρώο εξεταστών και εκπαιδευτών υποψήφιων οδηγών οχημάτων,
  - β. εκπαίδευσης, όπου καταγράφονται οι διαδικασίες θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών,
  - γ. προγραμματισμού θεωρητικής εξέτασης και δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς στο οποίο καταχωρίζονται απευθείας από τις σχολές οδηγών και από τα κέντρα θεωρητικής εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών η ημέρα και ο τόπος εξέτασης του υποψηφίου, μέσω του ενιαίου πληροφοριακού συστήματος της παρ.1 του άρθρου 73 του ν.4413/2016 (Α'148),
  - δ. θεωρητικής εξέτασης, το οποίο υποστηρίζει τη διενέργεια της θεωρητικής εξέτασης των υποψήφιων οδηγών με αυτόματες διαδικασίες. Σ' αυτό υπάρχει και η δυνατότητα καταγραφής του χώρου εξέτασης και των εξεταζομένων σύμφωνα με το άρθρο 5. Το αποτέλεσμα της εξέτασης εξάγεται αυτόματα και ενημερώνεται η καρτέλα του υποψηφίου,
  - ε. δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς, το οποίο υποστηρίζει και τα δύο στάδια της δοκιμασίας, εφόσον ολοκληρώνεται με επιτυχία η θεωρητική εξέταση. Με το υποσύστημα αυτό συμπληρώνεται η ηλεκτρονική καρτέλα του υποψηφίου με τα αποτελέσματα των εξετάσεων και καταγράφεται και διαβιβάζεται όλο το υλικό από τα οπτικοακουστικά μέσα καταγραφής της παρ. 2 του άρθρου 5,
  - στ. έκδοσης άδειας οδήγησης, το οποίο υποστηρίζει την αυτόματη αποστολή της προς εκτύπωση άδειας οδήγησης,
  - ζ. εποπτείας. Για την υποστήριξη των απαιτήσεων της εποπτείας δημιουργείται μηχανογραφική εφαρμογή που περιλαμβάνει:

- αα. εφαρμογή ελέγχου, στην οποία καταγράφεται το ελάχιστο ποσοστό δειγματοληπτικών ελέγχων και αξιολόγησης καταγεγραμμένου υλικού. Για την επεξεργασία λαμβάνονται υπόψη τα δεδομένα από:
  - ααα. τις ολοκληρωμένες δοκιμασίες της εκπαίδευσης, της θεωρητικής εξέτασης και της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς,
  - βββ. τους δειγματοληπτικούς ελέγχους που έχουν διενεργηθεί,
  - γγγ. την αξιολόγηση για συγκεκριμένους εξεταστές ή εκπαιδευτές, καθώς και τις καταγγελίες που υποβάλλουν πολίτες,
  - δδδ. τις αξιολογήσεις που έχουν ήδη διενεργηθεί με βάση το καταγεγραμμένο υλικό,
  - ββ. εφαρμογή αξιολόγησης καταγεγραμμένου υλικού, με την οποία υποστηρίζεται η διαδικασία αξιολόγησης, και καθορίζεται το καταγεγραμμένο υλικό συγκεκριμένων θεωρητικών εξετάσεων και δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς, οι οποίες επιλέγονται προς αξιολόγηση,
  - γγ. εφαρμογή στατιστικής αξιολόγησης, η οποία αξιοποιεί τα δεδομένα των εξεταστών και των εκπαιδευτών κατά την εκτέλεση των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς,
  - η. καταγγελιών της παρ. 4.
- 3. Στο σύστημα της παρ. 2 τηρείται ηλεκτρονική καρτέλα υποψήφιου οδηγού ή οδηγού, εξεταστή, εκπαιδευτή, σχολής οδηγών και κέντρου θεωρητικής εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών, η οποία συγκεντρώνει, κατά περίπτωση, όλα τα αναγκαία δεδομένα, δικαιολογητικά και πιστοποιητικά.
- 4. Μέσω του πληροφοριακού συστήματος ο υποψήφιος οδηγός και ο οδηγός, ως εκπαιδευόμενος και εξεταζόμενος, μπορεί να προβεί σε καταγγελία σχετικά με:
  - α) την εκπαίδευση και τους εκπαιδευτές, τις σχολές οδηγών, και τα κέντρα θεωρητικής εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών (Κ.Ε.Θ.Ε.Υ.Ο.), έως και δύο (2) εργάσιμες ημέρες από τη λήξη της εκπαίδευσης και, σε κάθε περίπτωση, μέχρι και την προηγούμενη εργάσιμη ημέρα της εξέτασης,
  - β) την εξέταση, τους εκπαιδευτές και τους εξεταστές μέσα σε προθεσμία δυο (2) εργάσιμων ημερών μετά τη λήξη της εξέτασης. Οι καταγγελίες αυτές υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω διαδικτύου και είναι προσβάσιμες μόνο από τις αρχές εποπτείας και αξιολόγησης της παρ. 1 του άρθρου 6. Δικαίωμα καταγγελίας έχουν όσοι συμμετέχουν στη διαδικασία εκπαίδευσης και εξέτασης, μέσα στην ίδια προθεσμία.
- 5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι τεχνικές προδιαγραφές των υποσυστημάτων του ενιαίου πληροφοριακού συστήματος, οι χρήστες, ο τρόπος πρόσβασης και τα δικαιώματα των χρηστών, η δυνατότητα διασύνδεσης και λειτουργίας με άλλα συστήματα και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία τους.
- 6. Τα δεδομένα που καταχωρίζονται στα υποσυστήματα και υπόκεινται σε επεξεργασία από αυτά, καταγράφονται στην ταυτότητα και ηλεκτρονική καρτέλα του υποψήφιου οδηγού ή του οδηγού, του εξεταστή, του εκπαιδευτή, της σχολής οδηγών και του κέντρου θεωρητικής εκπαίδευσης υποψήφιων οδηγών.

- * Ζ. α. Για την υλοποίηση του ολοκληρωμένου ενιαίου πληροφοριακού συστήματος επιτρέπεται η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή, η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση δεδομένων, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή η με κάθε άλλη μορφή διάθεση, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή τους, με την προϋπόθεση ότι οι ενέργειες αυτές δεν αντίκεινται στο ν.2472/1997 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679.
- β. Αν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2472/1997 και του Κανονισμού (ΕΕ)2016/679, υφίσταται επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων κατά τη διεξαγωγή της θεωρητικής εξέτασης, καθώς και της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς των υποψήφιων οδηγών και των οδηγών, την αποθήκευση και την τήρηση των αποτελεσμάτων των θεωρητικών και πρακτικών εξετάσεων τους σε ηλεκτρονικά μέσα ή σε πληροφοριακό σύστημα της παρούσας, ή κατά την τήρηση αυτών, αποστέλλεται επικυρωμένο αντίγραφο έγγραφης γνωστοποίησης από τον υπεύθυνο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων της οικείας περιφέρειας στην Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.
- γ. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και ο σκοπός ο τρόπος επεξεργασίας και η τήρηση των δεδομένων αυτών. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη μεθοδολογία, την οργάνωση και την εκπαίδευση του προσωπικού του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για τη συμμόρφωσή του με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 ως υποκειμένου επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 9

Κυρώσεις

1. Το κατά το άρθρο 17 Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών ενεργεί τους δειγματοληπτικούς ελέγχους και ενημερώνεται από το Τμήμα Αδειών Οδήγησης και Επιμόρφωσης Οδηγών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών αν δεν εφαρμόζεται ορθώς η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς.
2. Σε περίπτωση τέλεσης αξιόποινης πράξης κατά τη διενέργεια της θεωρητικής εξέτασης των υποψήφιων οδηγών ή των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς από τους εμπλεκόμενους, το Σώμα συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση, την οποία διαβιβάζει, αμελλητί και με κάθε πρόσφορο μέσο, στη Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας περιφερειακής ενότητας και στην αρμόδια εισαγγελική αρχή.
3. Στους υπαλλήλους, εξεταστές ή αξιολογητές, στους εκπαιδευτές και στις σχολές οδηγών, που τελούν πειθαρχικά αδικήματα κατά τη διάρκεια είτε των θεωρητικών εξετάσεων είτε των δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιων οδηγών και οδηγών, εφαρμόζονται τα άρθρα:
  - α. 106 έως 146B του Υπαλληλικού Κώδικα, αν ο παραβάτης είναι υπάλληλος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
  - β. 106 έως 146B του Υπαλληλικού Κώδικα, αν ο παραβάτης είναι υπάλληλος της Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφέρειας,
  - γ. 14 έως 18 του π.δ. 208/2002 (Α'194), αν ο παραβάτης είναι εκπαιδευτής υποψήφιων οδηγών ή σχολή οδηγών.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, εκτός των πειθαρχικών κυρώσεων της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζονται και κατατάσσονται οι παραβάσεις κατά τη διαδικασία εξετάσεων, και καθορίζεται η διαδικασία επιβολής των διοικητικών κυρώσεων και προστίμων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζεται η βεβαίωση των διοικητικών προστίμων, η διαδικασία είσπραξης τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της.
5. Οι παραβάσεις κατατάσσονται ανάλογα με το βαθμό σοβαρότητάς τους στις εξής κατηγορίες: (α) πολύ σοβαρή παράβαση, (β) σοβαρή παράβαση και (γ) ελαφρά παράβαση. Η σοβαρότητα μίας παράβασης καθορίζεται με βάση τα εξής κριτήρια:
- α. την αλλοίωση των δεδομένων της εξέτασης και κυρίως του αποτελέσματος των εξετάσεων υποψήφιων οδηγών ή οδηγών,
  - β. τη δημιουργία εμποδίων σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας εξέτασης υποψήφιων οδηγών ή οδηγών,
  - γ. την παρέμβαση οποιασδήποτε μορφής στη διενέργεια των εξετάσεων,
  - δ. τη δημιουργία εμποδίων στην άσκηση της εποπτείας και του ελέγχου,
  - ε. την παραποίηση των παραστατικών και των εγγράφων που σχετίζονται με τις εξετάσεις,
  - στ. τη συμμετοχή με οποιονδήποτε τρόπο σε παθητική ή ενεργητική δωροδοκία,
  - ζ. κάθε άλλη παρέμβαση που δεν εμπίπτει στις ανωτέρω περιπτώσεις.
6. Ανάλογα με την κατάταξη κάθε παράβασης, επιβάλλονται οι εξής διοικητικές κυρώσεις:
- α. για πολύ σοβαρή παράβαση:
    - αα) στον υποψήφιο οδηγό: μη δυνατότητα συμμετοχής σε θεωρητική εξέταση ή δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς από ένα (1) έως τρία (3) έτη,
    - ββ) στον επιτηρητή θεωρητικής εξέτασης: απομάκρυνση για δύο (2) έως έξι (6) έτη από το έργο της επιτήρησης,
    - γγ) στον εκπαιδευτή οδηγών: αφαίρεση της άδειάς του από δύο (2) έως έξι (6) έτη,
    - δδ) στη σχολή οδηγών: αφαίρεση της άδειάς της από δύο (2) έως έξι (6) έτη,
    - εε) στον εξεταστή: απομάκρυνση από το έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς από δύο (2) έως έξι (6) έτη,
    - στστ) στον αξιολογητή: απομάκρυνση από το έργο της αξιολόγησης από ένα (1) έως τρία (3) έτη,
  - β. για σοβαρή παράβαση:
    - αα) στον υποψήφιο οδηγό: μη δυνατότητα συμμετοχής σε θεωρητική εξέταση ή δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος,
    - ββ) στον επιτηρητή θεωρητικής εξέτασης: μη δυνατότητα συμμετοχής σε θεωρητική εξέταση από ένα (1) έως δύο (2) έτη,
    - γγ) στον εκπαιδευτή οδηγών: αφαίρεση της άδειάς του από ένα (1) έως δύο (2) έτη,
    - δδ) στη σχολή οδηγών: αφαίρεση της άδειάς της από ένα (1) έως δύο (2) έτη,

εε) στον εξεταστή: απομάκρυνση από το έργο της ⁻⁸⁰⁻δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς από ένα (1) έως δύο (2) έτη,

στστ) στον αξιολογητή: απομάκρυνση από τη διαδικασία αξιολόγησης των συμμετεχόντων στις δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος,

γ. για ελαφρά παράβαση:

αα) στον υποψήφιο οδηγό: μη δυνατότητα συμμετοχής σε θεωρητική εξέταση ή δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς από τρεις (3) έως έξι (6) μήνες,

ββ) στον επιτηρητή θεωρητικής εξέτασης: μη δυνατότητα συμμετοχής σε θεωρητική εξέταση από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος,

γγ) στον εκπαιδευτή οδηγών: αφαίρεση της άδειάς του από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος,

δδ) στη σχολή οδηγών: αφαίρεση της άδειάς της από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος,

εε) στον εξεταστή: απομάκρυνση από το έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς από έξι (6) μήνες έως ένα (1) έτος,

στστ) στον αξιολογητή: απομάκρυνση από τη διαδικασία αξιολόγησης των συμμετεχόντων στις δοκιμασίες προσόντων και συμπεριφοράς από τρεις (3) έως έξι (6) μήνες.

7. Εκτός από τις κυρώσεις της παρ. 6 επιβάλλονται σωρευτικά και τα εξής διοικητικά πρόστιμα:

α. για πολύ σοβαρή παράβαση:

αα) στον υποψήφιο οδηγό: από πεντακόσια (500) έως χίλια (1.000) ευρώ,

ββ) στον επιτηρητή θεωρητικής εξέτασης: από χίλια (1.000) έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ,

γγ) στον εκπαιδευτή οδηγών: από χίλια (1.000) έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ,

δδ) στη σχολή οδηγών: από δύο χιλιάδες (2.000) έως έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ,

εε) στον εξεταστή: από χίλια (1.000) έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ,

στστ) στον αξιολογητή: από πεντακόσια (500) έως χίλια (1.000) ευρώ.

β. για σοβαρή παράβαση:

αα) στον υποψήφιο οδηγό: από διακόσια (200) έως πεντακόσια (500) ευρώ

ββ) στον επιτηρητή θεωρητικής εξέτασης: από τετρακόσια (400) έως χίλια (1.000) ευρώ,

γγ) στον εκπαιδευτή οδηγών: από τετρακόσια (400) έως χίλια (1.000) ευρώ,

δδ) στη σχολή οδηγών: από χίλια (1.000) έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ,

εε) στον εξεταστή: από τετρακόσια (400) έως χίλια (1.000) ευρώ,

στστ) στον αξιολογητή: από διακόσια (200) έως πεντακόσια (500) ευρώ,

γ. για ελαφρά παράβαση:

αα) στον υποψήφιο οδηγό: από εκατό (100) έως διακόσια (200) ευρώ,

ββ) στον επιτηρητή θεωρητικής εξέτασης: από διακόσια (200) έως τετρακόσια (400) ευρώ,

γγ) στον εκπαιδευτή οδηγών: από διακόσια (200) έως τετρακόσια (400) ευρώ,

δδ) στη σχολή οδηγών: από εξακόσια (600) έως χίλια (1.000) ευρώ,

εε) στον εξεταστή: από διακόσια (200) έως τετρακόσια (400) ευρώ,

στστ) στον αξιολογητή: από εκατό (100) έως διακόσια (200) ευρώ.

8. Σε περίπτωση που διαπράχθηκαν περισσότερα του ενός πειθαρχικά παραπτώματα επιβάλλεται κατά συγχώνευση μία συνολική ποινή, αποτελούμενη από διοικητική κύρωση και διοικητικό πρόστιμο, κατά την επιμέτρηση της οποίας λαμβάνεται υπόψη από το Πειθαρχικό Όργανο η βαρύτητα όλων των

- πειθαρχικών παραπτώματων. Για την εκτίμηση της βαρύτητας τέλεσης όλων των πειθαρχικών παραπτώματων, το Πειθαρχικό Όργανο αξιολογεί τη βλάβη που προκλήθηκε στη διαδικασία των εξετάσεων, το βαθμό δόλου ή αμέλειας του παραβάτη, καθώς και τα μέσα και τον τρόπο που συνόδευσαν την τέλεση της παράβασης.
9. Σε περίπτωση υποτροπής των παραβατών οι διοικητικές κυρώσεις και τα διοικητικά πρόστιμα διαμορφώνονται ως εξής:
- α. Διοικητικές κυρώσεις:
- αα) οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για τις ελαφρές παραβάσεις επιβαρύνονται και είναι αυτές που επιβάλλονται στα πειθαρχικά παραπτώματα τα οποία κατατάσσονται στις σοβαρές παραβάσεις,
- ββ) οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για τις σοβαρές παραβάσεις επιβαρύνονται και είναι αυτές που επιβάλλονται στα πειθαρχικά παραπτώματα τα οποία κατατάσσονται στις πολύ σοβαρές παραβάσεις,
- γγ) οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται για τις πολύ σοβαρές παραβάσεις επιβαρύνονται και είναι, κατά περίπτωση, η οριστική αφαίρεση της άδειας ή η οριστική απομάκρυνση από το έργο ή η οριστική απαγόρευση συμμετοχής στις εξετάσεις,
- β. Διοικητικά πρόστιμα:
- αα) τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται για τις ελαφρές παραβάσεις επιβαρύνονται και είναι αυτά που επιβάλλονται στα πειθαρχικά παραπτώματα τα οποία κατατάσσονται στις σοβαρές παραβάσεις,
- ββ) τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται για τις σοβαρές παραβάσεις επιβαρύνονται και είναι αυτές που επιβάλλονται στα πειθαρχικά παραπτώματα τα οποία κατατάσσονται στις πολύ σοβαρές παραβάσεις,
- γγ) τα διοικητικά πρόστιμα που προβλέπονται για τις πολύ σοβαρές παραβάσεις επιβαρύνονται στο τριπλάσιο.
10. Ειδικά για την περίπτωση της παρ. 8 του άρθρου 4, πέραν του ότι οι υποψήφιοι που έχουν κάνει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση σε αυτές τις σχολές οδηγών δεν μπορούν να συμμετάσχουν στις εξετάσεις, αφαιρείται η άδεια της σχολής οδηγών για ένα (1) μήνα. Σε περίπτωση υποτροπής, η άδεια αφαιρείται για πέντε (5) μήνες.

Άρθρο 10

Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα εκπαιδευτικά οχήματα εφοδιάζονται με τον οπτικοακουστικό εξοπλισμό καταγραφής της παρ. 9 του άρθρου 4, τέσσερις (4) το αργότερο μήνες από την έκδοση της απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 5.
2. α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως και ένα (1) μήνα μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 3, η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφιων οδηγών και οδηγών διενεργείται ως εξής:
- αα) από έναν εξεταστή, υποχρεωτικά μέσω κλήρωσης από τους υφιστάμενους εξεταστές, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Α3/οικ.50984/7947/22-11-2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,

- ββ) από έναν εκπαιδευτή και έναν εξεταστή μέσα στο εκπαιδευτικό όχημα κατά τη διενέργεια του πρώτου σταδίου και με τον υποψήφιο οδηγό μόνο του μέσα στο εκπαιδευτικό όχημα κατά τη διενέργεια του δεύτερου σταδίου χωρίς την παρουσία εκπαιδευτή ή εξεταστή. Ο εκπαιδευτής υποψήφια οδηγών, ο οποίος παρίσταται στο εκπαιδευτικό όχημα στο πρώτο στάδιο εξέτασης, δεν επιτρέπεται να ανήκει στη σχολή οδήγησης που παρείχε στον υποψήφιο οδηγό μαθήματα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης. Στις νησιωτικές περιοχές, όπου λειτουργεί μόνο μία σχολή υποψήφια οδηγών και οδηγών, ο εκπαιδευτής υποψήφια οδηγών, ο οποίος παρίσταται στο εκπαιδευτικό όχημα κατά τη διάρκεια του πρώτου σταδίου εξέτασης, επιτρέπεται να ανήκει στη σχολή οδήγησης που παρείχε στον υποψήφιο οδηγό μαθήματα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης.
- γγ) τα δύο στάδια της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς πραγματοποιούνται την ίδια μέρα από τους ίδιους εξεταστές. Κατά τα λοιπά, η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς διενεργείται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην Α3/οικ.50984/7947/22-11-2013 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
- β. Ένα (1) μήνα μετά την έκδοση της απόφασης της παρ. 2 του άρθρου 3 και έως τρεις (3) μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, το έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφια οδηγών και οδηγών διενεργείται ως εξής:
- αα) από έναν (1) εξεταστή με κύριο και αποκλειστικό έργο, μέσω κλήρωσης από εξεταστές που ορίζονται σύμφωνα με την απόφαση του οικείου περιφερειάρχη της παρ. 3 του άρθρου 3,
- ββ) κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται όσα αναφέρονται στις υποπεριπτ. (ββ) και (γγ) της περίπτ. α' της παρ. 2.
- γ. Τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως και την εφαρμογή της εποπτείας στο μεταβατικό στάδιο, το έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς υποψήφια οδηγών και οδηγών διενεργείται ως εξής:
- αα) η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς διενεργείται σε δύο στάδια σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 4. Οι ειδικές δοκιμασίες της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς διενεργούνται μέσα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους ή σε πίστες εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφια οδηγών, ή σε οδούς που επιλέγονται από τις οικείες Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών. Στις ανωτέρω οδούς επιβάλλονται περιορισμοί ή απαγόρευση κυκλοφορίας των υπόλοιπων οχημάτων κατά τη διάρκεια διενέργειας των ειδικών δοκιμασιών, σύμφωνα με το άρθρο 52 του ν.2696/1999 (Α'57).
- ββ) κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται όσα αναφέρονται στις υποπεριπτ. ββ' της περίπτ. α' της παρ. 2 και αα' της περίπτ β' της παρ. 2.
- δ. Είκοσι (20) μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος οι ειδικές δοκιμασίες της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς διενεργούνται υποχρεωτικά μέσα σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους ή πίστες εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφια οδηγών.
3. Οι υφιστάμενοι εξεταστές που διενεργούν εξετάσεις σύμφωνα με την παρ. 5 του Παραρτήματος IV του π.δ.51/2012 μπορούν να διενεργούν εξετάσεις σε όλες τις κατηγορίες, μόνο αν αποκτήσουν αντίστοιχες άδειες οδήγησης μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξη ισχύος του παρόντος.
4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι απαραίτητες ενέργειες εποπτείας στους εξεταστές, στους εκπαιδευτές και στα μέλη των επιτροπών επιτήρησης της

- 83-
- θεωρητικής εξέτασης μέχρι την έναρξη λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος του άρθρου 8, ο τρόπος άσκησης της εποπτείας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
5. Μέχρι τη δημιουργία των ειδικά διαμορφωμένων χώρων διενέργειας των ειδικών δοκιμασιών όλων των κατηγοριών αδειών οδήγησης, οι ειδικές δοκιμασίες των δίκυκλων συνεχίζουν να διεξάγονται στους υφιστάμενους χώρους.
6. Η διενέργεια δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς για ανανέωση άδειας οδήγησης των κατόχων άδειας οδήγησης του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 7 του π.δ. 51/12 (Α'101) πραγματοποιείται από τους υφιστάμενους εξεταστές, εφόσον η αίτησή τους υποβάλλεται μέχρι 31/3/2019 στην αρμόδια Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Μέρος Β'

Άλλες διατάξεις για τις άδειες οδήγησης

Άρθρο 11

Τροποποίηση του π.δ. 51/2012

Στο π.δ. 51/2012 επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

1. οι περιπτ. β', γ', δ', ε' και η' της παρ. 1 του άρθρου 2 αντικαθίστανται ως εξής:
- «β) «Μοτοποδήλατο»: είναι το ελαφρύ μηχανοκίνητο δίκυκλο όχημα κατηγορίας L1e ή το τρίκυκλο μοτοποδήλατο κατηγορίας L2e, όπως ορίζεται στις περιπτ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης} Ιανουαρίου 2013 (ΕΕ L 60).
- γ) «Μοτοσικλέτα»: είναι η δίκυκλη μοτοσικλέτα κατηγορίας L3e ή η δίκυκλη μοτοσικλέτα με πλευρικό κάνιστρο (καλάθι) κατηγορίας L4e, όπως ορίζεται στις περιπτ. γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013.
- δ) «Μηχανοκίνητο τρίκυκλο»: είναι το μηχανοκίνητο τρίκυκλο κατηγορίας L5e, όπως ορίζεται στην περίπτ. ε' της παρ. 4 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013.
- ε) «Ελαφρύ τετράκυκλο»: είναι το ελαφρύ τετράκυκλο κατηγορίας L6e, όπως ορίζεται στην περίπτ. στ' της παρ. 4 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 168/2013. η) «Τετράκυκλο»: είναι το (βαρύ) τετράκυκλο κατηγορίας L7e, όπως ορίζεται στην περίπτ. ζ' της παρ. 2 του άρθρου 4 και στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013.»
2. η περίπτ. στ' της παρ. 2 του άρθρου 2 αντικαθίσταται ως εξής:
- «στ) «Λόγος ισχύος προς βάρος»: αναφέρεται στις μοτοσικλέτες και είναι ο λόγος, ισχύος προς βάρος, όπου:
- αα) ισχύς είναι η ισχύς (σε kW) που ορίζεται με την έγκριση τύπου της μοτοσικλέτας,
- ββ) βάρος είναι η αριθμητική τιμή της μάζας της μοτοσικλέτας (σε kg) σε κατάσταση ετοιμότητας λειτουργίας σύμφωνα με το άρθρο 4 και το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 168/2013.»
3. η περίπτ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαθίσταται ως εξής:

- «γ. Κατηγορία A2: μοτοσικλέτες μέγιστης ισχύος 35 kW και με λόγο ισχύος προς βάρος μικρότερο από 0,2 kW/kg, που δεν προέρχονται από διασκευή άλλης μοτοσικλέτας ισχύος μεγαλύτερης του διπλάσιου της ισχύος της διασκευασθείσας μοτοσικλέτας.»
4. στην παρ. 1 του άρθρου 7, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 60 του ν.4568/2018 (Α' 178), η φράση «Η ανανέωση κάθε κατηγορίας άδειας οδήγησης επιτρέπεται να γίνεται οποτεδήποτε πριν την ημερομηνία λήξης της, εφόσον ο κάτοχος της άδειας:» αντικαθίσταται από την εξής φράση: «Η ανανέωση κάθε κατηγορίας άδειας οδήγησης επιτρέπεται να γίνεται οποτεδήποτε, όχι όμως πριν από το δίμηνο το οποίο προηγείται της ημερομηνίας λήξης της, εφόσον ο κάτοχος της άδειας:».
5. στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 7 προστίθεται εδάφιο ως εξής:
«Εναλλακτικά, για τους κατόχους άδειας οδήγησης των κατηγοριών C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D και DE, πλην αυτών που περιγράφονται στην παράγραφο 3, οι οποίοι αιτούνται ανανέωση άδειας οδήγησης πριν τη λήξη της διοικητικής ισχύος της, ως έναρξη της διοικητικής ισχύος της νέας άδειας, δύναται να είναι οποιαδήποτε ημερομηνία επιθυμούν και δηλώνουν στην αρμόδια Υπηρεσία, μεταξύ της ημερομηνίας κατάθεσης της αίτησης ανανέωσης με τα δικαιολογητικά μέχρι την ημερομηνία λήξης της προηγούμενης άδειας.»
6. στην παρ. 3 του άρθρου 7 προστίθεται τρίτο εδάφιο ως εξής:
«Η διενέργεια δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς για τους κατόχους άδειας οδήγησης του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου διεξάγεται μέσα σε ειδικά διαμορφωμένους – χώρους ή σε πίστες εκπαίδευσης και εξέτασης υποψήφιων οδηγών, ή σε οδούς που επιλέγονται κατάλληλα από τις οικείες Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών.»
7. στο άρθρο 14 μετά τις λέξεις «με τη μορφή κωδικών αριθμών» προστίθενται οι λέξεις «και γραμμάτων».

Άρθρο 12

Τροποποίηση της Α3/οικ/50984/7947/22-11-2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων

Στο άρθρο 21 της 50984/7947/2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων προστίθεται παράγραφος 12 ως εξής:

«12. Τα μέλη των επιτροπών επιτήρησης της θεωρητικής εξέτασης είναι υπάλληλοι των υπηρεσιών της οικείας περιφερειακής ενότητας των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ και ΔΕ και ορίζονται με απόφαση του οικείου περιφερειάρχη. Για το σκοπό αυτόν καταρτίζεται πίνακας ετήσιας ισχύος με τα στοιχεία των μελών των εξεταστικών επιτροπών επιτήρησης της θεωρητικής εξέτασης. Τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών επιτήρησης της θεωρητικής εξέτασης δεν συμμετέχουν ως εξεταστές στο έργο της δοκιμασίας προσόντων και συμπεριφοράς.»

Άρθρο 13

Οικονομικά θέματα αδειών οδήγησης

1. Τα εξεταστρα για τη θεωρητική εξέταση και τη δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς, τα οποία προβλέπονται στον πίνακα 3 του παραρτήματος VI της Α3/οικ/50984/7947/22-11-2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ορίζονται στο ποσό των δεκαπέντε (15) ευρώ. Το 1/3 του ποσού του προηγούμενου εδαφίου αποδίδεται στην περιφέρεια στην οποία πραγματοποιείται

- η θεωρητική εξέταση και η δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς και διατίθεται αποκλειστικά για την κάλυψη πάσης φύσης αναγκών που αφορούν τις εξετάσεις και τη διενέργεια δοκιμασιών προσόντων και συμπεριφοράς, ιδίως για τους οδηγούς που έχουν συμπληρώσει το 74^ο έτος της ηλικίας τους, εκτός από την καταβολή αμοιβών ή αποζημιώσεων σε εξεταστές υποψηφίων οδηγών και οδηγών, αξιολογητές και επόπτες.
2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 6 του άρθρου 52 του ν. 4155/2013 (Α'120) καταργείται.

Άρθρο 14

Συνοδευόμενη οδήγηση

1. Για ανήλικους υποψήφιους οδηγούς που έχουν συμπληρώσει το 17^ο έτος της ηλικίας τους, καθιερώνεται ολοκληρωμένο σύστημα συνοδευόμενης οδήγησης κατηγορίας Β που περιλαμβάνει τα εξής στάδια:
- α) θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση από εκπαιδευτή υποψηφίων οδηγών, σύμφωνα με τα άρθρα 19 και 20 της Α3/οικ.50984/7947/22-11-2013 απόφασης του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
- β) επιτυχή θεωρητική εξέταση και επιτυχή δοκιμασία προσόντων και συμπεριφοράς,
- γ) χορήγηση βεβαίωσης από την οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας του τόπου κατοικίας του ενδιαφερομένου, με την οποία βεβαιώνεται η ικανότητά του για οδήγηση με συνοδεία οδηγού, που πρέπει να πληροί τις εξής προϋποθέσεις:
- αα) είναι ηλικίας τριάντα (30) τουλάχιστον ετών,
- ββ) είναι κάτοχος άδειας οδήγησης επί πέντε (5) τουλάχιστον έτη,
- γγ) δεν έχει καταλογιστεί εις βάρος του κανένας βαθμός ποινής στο Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς Οδηγών Αυτοκινήτων, Μοτοσικλετών και Μοτοποδηλάτων (Σ.Ε.Σ.Ο.) για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους.
2. Η άδεια οδήγησης χορηγείται με τη συμπλήρωση των δεκαοκτώ (18) ετών και εφόσον ο οδηγός δεν έχει υποπέσει σε παράβαση για την οποία καταλογίζονται βαθμοί ποινής στο Σύστημα Ελέγχου Συμπεριφοράς Οδηγών Αυτοκινήτων, Μοτοσικλετών και Μοτοποδηλάτων (Σ.Ε.Σ.Ο.).
- Ο ανήλικος υποψήφιος οδηγός, κατά τη διάρκεια της συνοδευόμενης οδήγησης, υποχρεούται σε ειδική ασφαλιστική κάλυψη, έναντι του κυρίου ή του κατόχου των οχημάτων. Η ασφαλιστική κάλυψη περιλαμβάνει την ασφαλιστική ευθύνη έναντι τρίτων, λόγω σωματικής βλάβης ή ζημιών σε πράγματα, περιλαμβανομένης και της χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης. Τα ανωτέρω περιγράφονται ρητά στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο, που προσκομίζεται στην οικεία Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών της περιφερειακής ενότητας πριν από τη χορήγηση της βεβαίωσης της περίπτ. γ' της παρ. 1 και την έναρξη της συνοδευόμενης οδήγησης.
- Η νόμιμη οδήγηση από ανήλικο υποψήφιο ασφαλισμένο οδηγό οχήματος δεν αποτελεί λόγο λύσης ή μερικής αναστολής ισχύος της σύμβασης ασφάλισης οχήματος, εφόσον διαθέτει το παραπάνω ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Κάθε αντίθετη διάταξη καταργείται.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται στους ανήλικους υποψήφιους οδηγούς και στους συνοδούς σε περίπτωση παράβασης διατάξεων του ν. 2696/1999 κατά τη συνοδευόμενη οδήγηση, οι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 15

1. α. Καθορίζεται από την 1η Μαΐου 2018 έως τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μηνιαία αποζημίωση ύψους διακοσίων σαράντα ευρώ (240€) για τους υπαλλήλους της παρ. 2 του άρθρου δεύτερου του ν.4402/2016 (Α'121).
β. Το έργο της πρακτικής εξέτασης, καθώς και ο έλεγχος της εξέτασης υποψηφίων οδηγών πραγματοποιείται μετά τη λήξη του κανονικού ωραρίου εργασίας των υπηρεσιών και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση.
γ. Το οριζόμενο ποσό καταβάλλεται υπό τον όρο ότι ο αριθμός των συμμετοχών κάθε υπαλλήλου, στην πρακτική εξέταση, δεν θα είναι μικρότερος των έξι (6) μηνιαίως.
δ. Σε περίπτωση μικρότερου αριθμού συμμετοχών το παραπάνω ποσό περιορίζεται αναλόγως.
ε. Οι εξεταστές-υπάλληλοι υποχρεούνται, όταν υπάρχουν υπηρεσιακές ανάγκες, να πραγματοποιούν και περισσότερες των έξι (6) συμμετοχών. Για τις πέραν του αριθμού των έξι (6) συμμετοχών στο έργο της πρακτικής εξέτασης των υποψηφίων οδηγών, δεν καταβάλλεται αποζημίωση.
2. Η διδασκαλία μαθημάτων κυκλοφοριακής αγωγής και οδικής ασφάλειας στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της επικράτειας, σε συλλόγους γονέων και κηδεμόνων και σε άλλους κοινωνικούς φορείς, επιτρέπεται να διενεργείται και από τους υφιστάμενους εξεταστές υποψήφιων οδηγών και οδηγών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον τρόπο και τη διαδικασία με τα οποία διεξάγεται η διδασκαλία στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της επικράτειας από τους συμμετέχοντες εξεταστές του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τον τρόπο και τη διαδικασία με τα οποία διεξάγεται η διδασκαλία σε συλλόγους γονέων και κηδεμόνων και σε άλλους κοινωνικούς φορείς από τους συμμετέχοντες εξεταστές του πρώτου εδαφίου, η ύλη, το πρόγραμμα και κάθε άλλο θέμα που σχετίζεται με την εκπαίδευση των υφιστάμενων εξεταστών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών και του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών υποχρεούνται να αναρτούν στην ιστοσελίδα τους πίνακες με αριθμητικά στοιχεία υποψηφίων οδηγών και ποσοστών επιτυχίας ανά σχολή και ανά κατηγορία άδειας οδήγησης, μετά την οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων.
4. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται οι γλώσσες στις οποίες μεταφράζεται και διατίθεται η ύλη της θεωρητικής εκπαίδευσης και εξέτασης, και του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.
5. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής εξέτασης επιτρέπεται η χρήση διερμηνέα σε οποιαδήποτε γλώσσα επιλέγει ο εξεταζόμενος, η δαπάνη της οποίας βαρύνει τον ίδιο.

Μέρος Γ'

Άρθρο 16

Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 33 του ν. 4482/2017 (Α' 102) προστίθεται η φράση «και με διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 4440/2016 (Α' 224). Η προσωπική διαφορά του προηγούμενου εδαφίου μειώνεται από οποιαδήποτε μελλοντική αύξηση των αποδοχών του υπαλλήλου πλην της χορήγησης επιδόματος θέσης ευθύνης και της προωθημένης εξέλιξης.».

Άρθρο 17

Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών

1. Ο τίτλος του άρθρου 19 του ν. 2671/1998 (Α'289) αντικαθίσταται με τον τίτλο «Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών» και στην παρ. 1 του ίδιου άρθρου η φράση «στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών συνιστάται Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών (Σ.Ε.Ε.) Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών υπαγόμενο απευθείας στον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών» αντικαθίσταται με τη φράση «στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών συνιστάται Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών (Σ.Ε.Ε.ΜΕ.) που υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών».

2. Οι λοιπές, πλην της παρ. 1, παράγραφοι του άρθρου 19 του ν. 2671/1998 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. α. Το Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών έχει αρμοδιότητα να διενεργεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους, επιθεωρήσεις και έρευνες στις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, στους εποπτευόμενους φορείς που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα μεταφορών και στις υπηρεσίες των περιφερειών της Χώρας που παρέχουν υπηρεσίες ευθύνης της Γενικής Γραμματείας Μεταφορών, καθώς και σε οποιονδήποτε ιδιωτικό φορέα στον οποίο έχει ανατεθεί έργο που άπτεται του αντικειμένου της Γενικής Γραμματείας Μεταφορών.

β. Το Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών έχει αρμοδιότητα να ελέγχει την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του ν.4530/2018 (Α'59), και ειδικότερα της παρ. 11 του άρθρου 12, της παρ. 11 του άρθρου 13 και της παρ. 2 του άρθρου 20. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ορίζεται κλιμάκιο ελέγχου αποτελούμενο από υπαλλήλους του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Ο Γενικός Επιθεωρητής εκδίδει τις απαιτούμενες εντολές ελέγχου και συγκροτεί τα επιμέρους μικτά κλιμάκια ελέγχου, αποτελούμενα από έναν Επιθεωρητή – Ελεγκτή του Σ.Ε.Ε.ΜΕ. και τους απαραίτητους σε κάθε περίπτωση υπαλλήλους του κλιμακίου ελέγχου του προηγούμενου εδαφίου και τους εφοδιάζει με τα σχετικά δελτία ελέγχου.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Επιθεωρητή, ορίζονται κλιμάκια ελέγχου αποτελούμενα από υπαλλήλους του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για να συνδράμουν στο ελεγκτικό έργο του Σώματος, σε περίπτωση εκτεταμένων τακτικών και εκτάκτων ελέγχων στους φορείς και τομείς αρμοδιότητας της περίπτωσης α της ίδιας παραγράφου.

3. Σκοπός των επιθεωρήσεων, των τακτικών και έκτακτων ελέγχων και των ερευνών που διενεργεί το Σ.Ε.Ε.ΜΕ. είναι η διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών της παραγράφου 2, ο εντοπισμός φαινομένων αδιαφάνειας, διαφθοράς και αναποτελεσματικότητας, η πρόληψη της διαφθοράς και η καταστολή καταστάσεων που αντίκεινται στο δημόσιο συμφέρον.

4. Το Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών αποτελείται από τον Γενικό Επιθεωρητή και σαράντα (40) επιθεωρητές –ελεγκτές.

5. α) Ο Γενικός Επιθεωρητής είναι μόνιμος υπάλληλος ή υπάλληλος με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, κάτοχος διπλώματος οποιασδήποτε ειδικότητας των Πολυτεχνείων και των Πολυτεχνικών Σχολών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή πτυχίου ισότιμου και αντίστοιχου των αντίστοιχων ειδικοτήτων σχολών της αλλοδαπής καθώς και οποιουδήποτε πτυχίου-διπλώματος Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής.

Ο Γενικός Επιθεωρητής διακρίνεται για την επαγγελματική του κατάρτιση, το ήθος του, την άσκηση διοικητικών καθηκόντων, την ικανότητα στη γρήγορη και δεισδυτική διάγνωση των προβλημάτων που παρουσιάζονται για το ελεγκτικό έργο, στην αντικειμενική κριτική των λύσεων που δίνονται στα προβλήματα αυτά και ιδίως στην ικανότητα και εμπειρία διενέργειας ελέγχων και επιθεωρήσεων. Ο Γενικός Επιθεωρητής απαιτείται να έχει τα προσόντα προκειμένου να επιλεγεί προϊστάμενος γενικής διεύθυνσης δημόσιας υπηρεσίας.

β) Οι επιθεωρητές-ελεγκτές του Σ.Ε.Ε.ΜΕ. είναι μόνιμοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ, με βαθμό Α' ή απόφοιτοι της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.) με βαθμό Α' και εξαετή τουλάχιστον ενεργό υπηρεσία μετά την αποφοίτησή τους, οι οποίοι έχουν διακριθεί για την επαγγελματική κατάρτιση, την υπηρεσιακή επίδοση και το ήθος τους.

6. α) Ο Γενικός Επιθεωρητής επιλέγεται ύστερα από ιδιαίτερη δημόσια πρόσκληση και δημοσίευση σε 2 ημερήσιες εφημερίδες και κατόπιν προηγούμενης συνέντευξης ενώπιον τριμελούς γνωμοδοτικής επιτροπής, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Ο Γενικός Επιθεωρητής του Σ.Ε.Ε.ΜΕ. τοποθετείται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών με πενταετή θητεία και με δυνατότητα ανανέωσης με την ίδια διαδικασία. Πειθαρχικός Προϊστάμενος του Γενικού Επιθεωρητή είναι ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.

β) Για την επικουρία του Γενικού Επιθεωρητή συνιστώνται τρεις (3) θέσεις Ειδικών Συμβούλων ή Ειδικών Συνεργατών. Οι ανωτέρω υπάγονται απευθείας στον Γενικό Επιθεωρητή και προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβεί τη θητεία του Γενικού Επιθεωρητή, εντός της οποίας προσλήφθηκαν. Για την διαδικασία πλήρωσης των θέσεων, τα τυπικά προσόντα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 78 του ν.4530/2018 (Α' 59). Για τη μισθολογική κατάταξη των ανωτέρω εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν.4354/2015.

7. α) Η κάλυψη των θέσεων των επιθεωρητών-ελεγκτών γίνεται είτε με απόσπαση από τακτικούς υπαλλήλους του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και από φορείς που εποπτεύονται από τον Υπουργό Υποδομών, είτε με απόσπαση τακτικών υπαλλήλων από άλλα υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., ο.τ.α. α' και β' βαθμού, καθώς και από ανώνυμες εταιρείες του ν. 3429/2005 (Α'314).

β) Οι επιθεωρητές – ελεγκτές που προέρχονται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και από φορείς που υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, αποσπώνται στο Σώμα Επιθεωρητών –Ελεγκτών Μεταφορών με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, ύστερα από δημόσια ανακοίνωση - πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς υποβολή υποψηφιοτήτων.

γ) Οι επιθεωρητές – ελεγκτές που προέρχονται από άλλα υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., ο.τ.α α' και β' βαθμού και εταιρείες του ν.3429/2005 αποσπώνται στο Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερα από δημόσια ανακοίνωση - πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς υποβολή υποψηφιοτήτων. Στην περίπτωση των αποσπάσεων από ο.τ.α α' και β' βαθμού απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του οικείου ο.τ.α..

δ) Η απόσπαση των επιθεωρητών-ελεγκτών στο Σώμα Επιθεωρητών –Ελεγκτών Μεταφορών, η οποία είναι υποχρεωτική για την υπηρεσία του υπαλλήλου, διενεργείται χωρίς τη γνώμη του Υπηρεσιακού ή άλλου Συμβουλίου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, διαρκεί τρία (3) έτη και παρατείνεται για μία ή περισσότερες τριετίες, ύστερα από αίτηση του υπαλλήλου. Για την παράταση της απόσπασης του επιθεωρητή-ελεγκτή κατά το προηγούμενο εδάφιο απαιτείται θετική εισήγηση του Γενικού Επιθεωρητή του Σώματος.

ε) Η απόσπαση των επιθεωρητών – ελεγκτών στο Σώμα Επιθεωρητών –Ελεγκτών Μεταφορών λήγει για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και για τους λοιπούς υπαλλήλους με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Γενικού Επιθεωρητή ή ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, εφόσον ο Γενικός Επιθεωρητής κρίνει ότι έχει ολοκληρωθεί το ελεγκτικό έργο της υπόθεσης που του έχει ανατεθεί και έχει παραδώσει την τελική έκθεση της.

8. α) Οι επιθεωρητές - ελεγκτές και το υπόλοιπο προσωπικό λαμβάνουν τις τακτικές αποδοχές, τα επιδόματα, καθώς και τις λοιπές παροχές και τις πάγιες αποζημιώσεις της οργανικής τους θέσης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους.

β) Η καταβολή των δαπανών μετακίνησης, ημερήσιας αποζημίωσης και διανυκτέρευσης εκτός έδρας του Γενικού Επιθεωρητή, των επιθεωρητών- ελεγκτών και των υπαλλήλων που παρέχουν γραμματειακή – διοικητική και λοιπή υποστήριξη, βαρύνει τις πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

9. α) Για τη νομική υποστήριξη του έργου του Σώματος συνιστώνται τρεις (3) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή.

β) Η πλήρωση των θέσεων δικηγόρων με έμμισθη εντολή γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α'208). Οι αποδοχές των δικηγόρων καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10 του αρθ. 9 του ν.4354/2015.

10. α) Για τη γραμματειακή - διοικητική υποστήριξη του έργου του Σώματος Επιθεωρητών- Ελεγκτών Μεταφορών συνιστώνται μία (1) θέση του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, τρεις (3) θέσεις του κλάδου ΤΕ Πληροφορικής, δέκα (10) θέσεις του κλάδου ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων, τρεις (3) θέσεις του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Η/Υ και τρεις (3) θέσεις του κλάδου ΥΕ Επιμελητών.

β) Η πλήρωση των θέσεων κλάδων και κατηγοριών υπαλλήλων για τη γραμματειακή - διοικητική υποστήριξη και τη λοιπή υποστήριξη του έργου του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών, γίνεται με απόσπαση μόνιμων ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου υπαλλήλων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και των φορέων που εποπτεύονται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και με απόσπαση υπαλλήλων από άλλα υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., ο.τ.α α' και β' βαθμού και από ανώνυμες εταιρείες του ν. 3429/2005.

γ) Η απόσπαση στο Σ.Ε.Ε.ΜΕ. των υπαλλήλων κλάδων και κατηγοριών της περίπτ. α' της παρούσας παραγράφου, οι οποίοι προέρχονται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και από φορείς που υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, ύστερα από δημόσια ανακοίνωση- πρόσκληση ενδιαφέροντος.

δ) Η απόσπαση στο Σ.Ε.Ε.ΜΕ. των υπαλλήλων κλάδων και κατηγοριών της περίπτ. α' της παρούσας παραγράφου, οι οποίοι προέρχονται από άλλα υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ., ο.τ.α α' και β' βαθμού και ανώνυμες εταιρείες του ν. 3429/2005, διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

11. Το προσωπικό του Σώματος Επιθεωρητών – Ελεγκτών Μεταφορών για όσο χρόνο υπηρετεί στο Σώμα, υπάγεται στο πειθαρχικό συμβούλιο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

12. α) Ο Γενικός Επιθεωρητής διοικεί το Σώμα, προΐσταται των επιθεωρητών – ελεγκτών, είναι πειθαρχικώς προϊστάμενός τους και εκδίδει τις εντολές επιθεώρησης, ελέγχου και έρευνας. Ο Γενικός Επιθεωρητής μπορεί να αναπληρώνεται από επιθεωρητή – ελεγκτή που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών.

β) Ο Γενικός Επιθεωρητής αξιολογεί τους επιθεωρητές – ελεγκτές, καθώς και το υπόλοιπο προσωπικό του Σώματος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

13. α) Ο Γενικός Επιθεωρητής δίνει εντολή για επιθεώρηση, έλεγχο ή έρευνα στους επιθεωρητές – ελεγκτές αυτεπάγγελα ή ύστερα από εντολή του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών. Διενέργεια ελέγχου ή έρευνας μπορεί να ζητήσει και ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης.

β) Ο Γενικός Επιθεωρητής κατανέμει τις εντολές σε επιθεωρητή – ελεγκτή ή σε κλιμάκιο επιθεωρητών – ελεγκτών ή σε μικτό κλιμάκιο και παρακολουθεί την έγκαιρη εκτέλεσή τους. Με την εντολή καθορίζει το χρόνο μέσα στον οποίο πρέπει να περατωθεί ο έλεγχος και η υποβολή της έκθεσης.

14. Ο Γενικός Επιθεωρητής και οι επιθεωρητές – ελεγκτές του Σ.Ε.Ε.ΜΕ. για την εκπλήρωση του έργου τους έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους συναφείς με τη φύση του ελέγχου φακέλους, συμπεριλαμβανομένων και των απορρήτων, εκτός και αν αναφέρονται σε ζητήματα τα οποία ανάγονται στην άσκηση εξωτερικής πολιτικής, την εθνική άμυνα και την κρατική ασφάλεια. Οι επιθεωρητές – ελεγκτές υποχρεούνται να τηρούν το απόρρητο σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Οι ελεγχόμενες υπηρεσίες και οι ιδιώτες οφείλουν να παρέχουν όλα τα απαραίτητα για το έργο των επιθεωρητών – ελεγκτών στοιχεία και τις αναγκαίες πληροφορίες, να συνεργάζονται καλόπιστα κατά τη διάρκεια του ελέγχου και να τους διευκολύνουν με κάθε τρόπο.

Η άρνηση, η μη χορήγηση πληροφοριών ή στοιχείων, η απόκρυψη στοιχείων ή πληροφοριών, καθώς και η χορήγηση εν γνώσει ανακριβών ή παραποιημένων στοιχείων και γενικά η παρακώλυση και η παραπλάνηση του έργου των επιθεωρητών - ελεγκτών συνιστά αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο μπορεί να επιβληθεί μια από τις ποινές που προβλέπονται στις περιπτ. β' έως και στ' της παρ. 1 του άρθρου 109 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α'26).

15. α) Ο Γενικός Επιθεωρητής και οι επιθεωρητές –ελεγκτές του Σ.Ε.Ε.ΜΕ. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι, κατά το άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

β) Αν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί μη σύννομη συμπεριφορά λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης ή ιδιώτη, η έκθεση του επιθεωρητή – ελεγκτή διαβιβάζεται στο αρμόδιο όργανο με πρόταση για άσκηση πειθαρχικού ελέγχου ή για λήψη άλλων μέτρων. Αν προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις ποινικού αδικήματος από λειτουργό ή υπάλληλο της ελεγχόμενης υπηρεσίας, ή από ελεγχόμενο ιδιώτη η έκθεση του επιθεωρητή – ελεγκτή διαβιβάζεται στην αρμόδια εισαγγελική αρχή.

γ) Μετά το τέλος της επιθεώρησης, του ελέγχου ή της έρευνας ο επιθεωρητής – ελεγκτής υποβάλλει στο Γενικό Επιθεωρητή τεκμηριωμένη έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται οι διαπιστώσεις, τα συμπεράσματα και οι προτάσεις για ενδεχόμενες βελτιώσεις ή απλουστεύσεις. Ο Γενικός Επιθεωρητής γνωστοποιεί το πόρισμά του στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και στον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και ενημερώνει τις υπηρεσίες ή τους ιδιώτες στους οποίους έγινε η επιθεώρηση, ο έλεγχος ή η έρευνα και, εφόσον διαπιστώσει παράνομη συμπεριφορά λειτουργού ή υπαλλήλου ή μέλους διοίκησης ή ιδιώτη, προτείνει την άσκηση πειθαρχικής δίωξης.

δ) Οι υπηρεσίες ή οι ιδιώτες μετά την ενημέρωσή τους από τον Γενικό Επιθεωρητή, υποχρεούνται να αναφέρουν, το ταχύτερο δυνατόν, στο Γενικό Επιθεωρητή και τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών τις ενέργειες στις οποίες έχουν προβεί για την υλοποίηση των προτάσεων της έκθεσης ή και του πορίσματος.

16. α) Οι υπηρετούντες στο Σ.Ε.Ε.ΜΕ. και οι υπάλληλοι των παρ. 2β και 2γ που συμμετέχουν στο ελεγκτικό έργο οφείλουν να τηρούν εχεμύθεια για θέματα που χαρακτηρίζονται ως απόρρητα ή εμπιστευτικά από τις κείμενες διατάξεις, για τα θέματα των αρμοδιοτήτων του Σώματος. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και μετά την αποχώρησή τους από το Σ.Ε.Ε.ΜΕ.

β) Ο Γενικός Επιθεωρητής, οι επιθεωρητές – ελεγκτές του Σώματος και οι υπάλληλοι των παρ. 2β και 2γ που συμμετέχουν στο ελεγκτικό έργο δεν εξετάζονται και δεν διώκονται για γνώμη που διατύπωσαν κατά

την άσκηση των καθηκόντων τους. Κατ' εξαίρεση, δίδονται για παραβίαση του απορρήτου των πληροφοριών και των στοιχείων που έχουν περιέλθει σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, για παράβαση του καθήκοντος εχεμύθειας καθώς και για την εκ δόλου παράβαση του καθήκοντός τους.

γ) Αν ο Γενικός Επιθεωρητής και οι επιθεωρητές - ελεγκτές και οι υπάλληλοι των παρ. 2β και 2γ που συμμετέχουν στο ελεγκτικό έργο δίδονται ή ενάγονται για πράξεις στις οποίες έχουν προβεί ή για παραλείψεις κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, τους παρέχεται η δυνατότητα να παρίστανται ενώπιον των δικαστηρίων από λειτουργούς του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), με την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημα θα εγκριθεί από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ.

17. Με διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης θεσπίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και καθορίζεται κάθε άλλο συναφές θέμα για τη λειτουργία του.

Άρθρο 18

Δαπάνες του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία "Ελληνική Εταιρεία Διαχείρισης Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας Ελληνικού Δημοσίου Α.Ε. (Ε.Ε.Δ.Δ.Π.&Β.Ι.Ε.Δ. Α.Ε.)", οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2017, δεν πάσχουν ακυρότητας, λόγω μη έγκρισης του Προϋπολογισμού του από το εποπτεύον Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, όπως αυτός διαμορφώθηκε κατά την ολοκλήρωση των διαδικασιών του άρθρου 54 του ν.4270/2014.

Άρθρο 19

Υπαίθριοι σταθμοί αυτοκινήτων

Η παρ. 1 του άρθρου 27 του ΠΔ 455/1976 (Α'169) όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Υπαίθριος σταθμός χαρακτηρίζεται χώρος χρησιμοποιούμενος δια την στάθμευση, ολική ή μερική διημέρευση, 5 αυτοκινήτων και άνω.».

Άρθρο 20

Τροποποίηση του ν.3897/2010 (Α'208), του ν. 4530/2018 (Α'59) και του π.δ. 595/1984 (Α'218)

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 3897/ 2010 (Α' 208), όπως ισχύει, η φράση: «Αίτηση υποβαλλόμενη μετά το πέρας της ανωτέρω ημερομηνίας θεωρείται εκπρόθεσμη και δεν εξετάζεται», διαγράφεται.
2. Στην παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 3897/ 2010 (Α' 208), όπως ισχύει, μετά τη φράση: «του άρθρου 4 του Ν. 2801/2000, όπως ισχύει, παύει να λειτουργεί», προστίθενται τα παρακάτω εδάφια:
«Τα ως άνω πρατήρια ή οι σταθμοί αυτοκινήτων των οποίων η άδεια λειτουργίας έχει αφαιρεθεί, δύνανται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 να αιτηθούν νέας άδειας λειτουργίας στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας, εφόσον, πριν από την αίτηση λειτουργίας, υλοποιήσουν και εγκαταστήσουν τα ειδικά μέτρα και συσκευές, για την ενίσχυση της ασφαλούς λειτουργίας τους και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις ανωτέρω υποδείξεις α) έως και στ).

- Η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας για την αποσφράγιση των εγκαταστάσεων ακολουθεί τη διαδικασία της υ.α. 59555/2459/26-9-2000 (Β' 1261) όπως ισχύει, εφόσον εγκρίνει την αίτηση μεταβολών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 18 των υπ' αριθ. π.δ. 1224/1981 (Α' 303) ή β.δ. 465/1970 (Α' 150) κατά περίπτωση, όπως ισχύουν.».
3. Στην παρ. 3 του άρθρου 11 του Ν. 3897/ 2010 (Α' 208), όπως ισχύει, μετά τη φράση: «με τη προσθήκη των ανωτέρω ειδικών πρόσθετων μέτρων της παρούσας, καθώς και των μέτρων του άρθρου 4 του Ν. 2801/2000, όπως ισχύει.», προστίθενται τα παρακάτω εδάφια:
- «Σε περίπτωση που με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο και μέσο, η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας ενημερωθεί, ότι στεγάζονται νέες χρήσεις μετά την 30η Οκτωβρίου 2018, τουλάχιστον μίας εξ αυτών που αναφέρεται στο εδάφιο στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2801/2000 (Α' 46), συμπεριλαμβάνοντας και τις χρήσεις γραφείων και ξενοδοχείων, άνωθεν του επιπέδου ή των επιπέδων που καταλαμβάνει το πρατήριο υγρών καυσίμων ή ο σταθμός αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης εξοπλισμένος με αντλίες υγρών καυσίμων, η ανωτέρω Υπηρεσία ενημερώνει άμεσα και εγγράφως τον εκμεταλλευτή του ως άνω πρατηρίου υγρών καυσίμων ή σταθμού αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης εξοπλισμένου με αντλίες υγρών καυσίμων για την υποχρέωση εφαρμογής και εγκατάστασης των ειδικών μέτρων και συσκευών για την ενίσχυση της ασφαλούς λειτουργίας των εγκαταστάσεων και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις ανωτέρω υποδείξεις α) έως και στ). Η μη συμμόρφωση του εκμεταλλευτή στην παραπάνω υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου, τιμωρείται με αφαίρεση της άδειας λειτουργίας και με σφράγιση των εγκαταστάσεων, εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της έγγραφης ενημέρωσής του.».
4. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν.3897/2010 (Α' 208), όπως ισχύει, προστίθενται τα παρακάτω εδάφια:
- «Τα ως άνω πρατήρια ή οι σταθμοί αυτοκινήτων των οποίων η άδεια λειτουργίας έχει αφαιρεθεί, δύνανται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2019 να αιτηθούν νέας άδειας λειτουργίας στην αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας, εφόσον, πριν από την αίτηση λειτουργίας, υλοποιήσουν και εγκαταστήσουν τα ειδικά μέτρα και συσκευές, για την ενίσχυση της ασφαλούς λειτουργίας τους και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις ανωτέρω υποδείξεις α) έως και στ).
- Η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας για την αποσφράγιση των εγκαταστάσεων ακολουθεί τη διαδικασία της υ.α. 59555/2459/26-9-2000 (ΦΕΚ 1261/Β'/2000) όπως ισχύει, εφόσον εγκρίνει την αίτηση μεταβολών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 18 των υπ' αριθ. π.δ. 1224/1981 (Α' 303) ή β.δ. 465/1970 (Α' 150) κατά περίπτωση, όπως ισχύουν.
- Σε περίπτωση που με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο και μέσο, η αρμόδια Υπηρεσία Μεταφορών και Επικοινωνιών της Περιφερειακής Ενότητας ενημερωθεί, ότι υφίσταται νέο κτίριο ή χώρος μετά την 10η Δεκεμβρίου 2018 με χρήση μίας εξ αυτών που αναφέρονται στο εδάφιο α' της παρ. 1 του άρθρου 185 του ν. 4070/2012 (Α' 82), με χωρητικότητα άνω των πενήντα (50) ατόμων, σε απόσταση μικρότερη των τριάντα (30) μέτρων από πρατήριο υγρών καυσίμων ή σταθμού αυτοκινήτων εξοπλισμένου με αντλίες υγρών καυσίμων, η ανωτέρω Υπηρεσία ενημερώνει άμεσα και εγγράφως τον εκμεταλλευτή του ως άνω πρατηρίου υγρών καυσίμων ή σταθμού αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης εξοπλισμένου με

- αντλίες υγρών καυσίμων για την υποχρέωση εφαρμογής και εγκατάστασης των ειδικών μέτρων και συσκευών, για την ενίσχυση της ασφαλούς λειτουργίας των εγκαταστάσεων και την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία τους, σύμφωνα με τις ανωτέρω υποδείξεις α) έως και στ). Η μη συμμόρφωση του εκμεταλλευτή στην παραπάνω υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου, τιμωρείται με αφαίρεση της άδειας λειτουργίας και με σφράγιση των εγκαταστάσεων, εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της έγγραφης ενημέρωσής του.».
5. Το εδάφιο που προστέθηκε στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3897/2010 (Α'208), με την παράγραφο 1 του άρθρου 70 του ν. 4530/2018 (Α'59), καταργείται.
6. Η παράγραφος 2 του άρθρου 70 του ν. 4530/2018 (Α'59), καταργείται.
7. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 13 του π.δ. 595/1984 (Α' 218), όπως προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 4439/2016 (Α' 222), προστίθεται εδάφιο ως εξής:
- «Ομοίως, το περίβλημα του αμιγούς διανομέα υγραερίου που πληροί τις απαιτήσεις των Ευρωπαϊκών Οδηγιών αντιεκρηκτικής προστασίας και εξοπλισμού υπό πίεση και διαθέτει Πιστοποιητικό ελέγχου συμμόρφωσης σύμφωνα με το EN 14678-1:2013, δεν αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο του πρατηρίου, σύμφωνα με το εδάφιο γγ) της παραγράφου ζ) του άρθρου 1, για την τήρηση των αποστάσεων ασφαλείας των άρθρων 4 και 5.».

Άρθρο 21

Τροποποίηση διατάξεων για Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητα

1. Στην παρ. 7 του ά. 91 του ν. 4070/2012 (Α'82) προστίθενται εδάφια ως εξής :
- «Τα ΕΔΧ-ΕΙΔΜΙΣΘ ΑμΕΑ αποσύρονται από την κυκλοφορία με τη συμπλήρωση είκοσι (20) ετών. Με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, μπορεί να τροποποιείται ο χρόνος απόσυρσης από την κυκλοφορία.».
2. Στην παρ. 1 του άρθρου 103 του ν.4070/2012 (Α' 82), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4530/2018 (Α' 59), προστίθεται εδάφιο ως εξής:
- «1. Συνιστάται ανά διετία, μέσα στο πρώτο δίμηνο του πρώτου έτους, στην έδρα κάθε περιφέρειας, ή, για τις νησιωτικές περιφέρειες του άρθρου 205 του ν.3852/2010 (Α' 87), σε κάθε Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας περιφέρειας, πειθαρχικό συμβούλιο με διετή θητεία, το οποίο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της τήρησης και την επιβολή κυρώσεων σχετικά με την παράβαση διατάξεων που προβλέπουν πειθαρχικά παραπτώματα των οδηγών, των ιδιοκτητών και των εκμεταλλευτών Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτων. Οι παραβάσεις εκδικάζονται από το πειθαρχικό συμβούλιο της έδρας του Ε.Δ.Χ. αυτοκίνητου.».
3. Η περίπτ. α' της παρ. 2 του άρθρου 103 του ν.4070/2012, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4530/2018, αντικαθίσταται ως εξής:
- «α. Δύο (2) εκπρόσωποι της Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας περιφέρειας, ή δύο (2) εκπροσώπους της Δ/σης Μεταφορών και Επικοινωνιών της οικείας περιφέρειας για τις νησιωτικές περιφέρειες του άρθρου 205 του ν.3852/2010 (Α' 87), με τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι ορίζονται από τον Περιφερειάρχη.».

4. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 93 του ν. 4530/2018 (Α' 59) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Σε περίπτωση παραχώρησης της εκμετάλλευσης του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου από τον ιδιοκτήτη σε εκμεταλλευτή, που αποδεικνύεται από σχετική σύμβαση ή συμβολαιογραφική πράξη, οι προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις και πρόστιμα επιβάλλονται στον εκμεταλλευτή του Ε.Δ.Χ. αυτοκινήτου και όχι στον ιδιοκτήτη αυτού.».

Άρθρο 22

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας

1. Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ), είναι το στρατηγικό σχέδιο που καταρτίζεται με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αστικές περιοχές και τα περίχωρά τους και την ικανοποίηση των αναγκών για την κινητικότητα των ανθρώπων και τη μεταφορά αγαθών στις περιοχές αυτές. Το ΣΒΑΚ στηρίζεται στις υφιστάμενες πρακτικές πολεοδομικού και κυκλοφοριακού σχεδιασμού, στα εγκεκριμένα πολεοδομικά σχέδια όλων των βαθμίδων (Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια, Τοπικά Χωρικά Σχέδια, ΓΠΣ/ΤΧΣ) και Πολεοδομικές Μελέτες Επέκτασης Αναθεώρησης ή Τοπικά Σχέδια Εφαρμογής (ΠΜΕΑ/ΤΣΕ), καθώς και όλες τις στρατηγικές μελέτες που συσχετίζονται με αυτά (Επιχειρησιακό Σχέδιο ΟΤΑ, ΣΒΑΑ, ΣΟΑΠ, ΟΧΕ, ΣΔΑΕ, Τοπικά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, ΣΔΑΕΚ, ΤοΣΔΑ, Αναπτυξιακές μελέτες), και ενσωματώνει επιμέρους τομεακές πολιτικές, αναπτύσσει και προωθεί συμμετοχικές διαδικασίες για την επιλογή των μέτρων παρέμβασης και περιλαμβάνει μεθόδους παρακολούθησης και αξιολόγησής τους. Το ΣΒΑΚ σχεδιάζεται και καταρτίζεται με ορίζοντα δεκαετίας στο πλαίσιο σχεδιασμού και ανάπτυξης της βιωσιμότητας του αστικού χώρου, με κριτήρια κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά και καλύπτει όλους τους τρόπους και τα μέσα μεταφοράς στην περιοχή παρέμβασης, ώστε η κινητικότητα των πολιτών και οι αστικές μεταφορές να καθίστανται λειτουργικές και βιώσιμες για το σύνολο των χρηστών. Κατά την κατάρτιση του Σ.Β.Α.Κ. εξετάζονται, ιδίως, θέματα που αφορούν δημόσιες μεταφορές, μη-μηχανοκίνητα μέσα (πεζή μετακίνηση, ποδήλατο), συνδυασμένες μεταφορές, οδική ασφάλεια, διαχείριση κυκλοφορίας και στάθμευσης, αστική εφοδιαστική αλυσίδα, διαχείριση κινητικότητας και ευφυή συστήματα μεταφορών, κίνητρα και αντικίνητρα για τους πολίτες, πρόσβαση στις θαλάσσιες και εναέριες μεταφορές, προώθηση της ηλεκτροκίνησης, βιοκλιματικό σχεδιασμό του δημόσιου χώρου, και δίδεται έμφαση στη διεύρυνση των δικτύων ήπιας κυκλοφορίας σε συνδυασμό με την αντίστοιχη διεύρυνση των δικτύων των ελεύθερων, κοινόχρηστων – κοινωφελών, αστικών χώρων, συνδυάζοντας την πεζή κινητικότητα με δίκτυα πράσινων υποδομών, των δικτύων νερού (ρέματα, ποτάμια, παράκτιες ζώνες) και διαδρομών και την ολοκληρωμένη διαχείριση του δημόσιου χώρου. Στο ΣΒΑΚ συνεκτιμώνται στρατηγικά κείμενα και εθνικές πολιτικές που αφορούν, ιδίως, την ανάπτυξη των μεταφορών, την προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας, την οδική ασφάλεια και την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, τις στρατηγικές και κατευθύνσεις του ολοκληρωμένου χωρικού σχεδιασμού και αστικής αναζωογόνησης, καθώς και της συνεργατικής και κυκλικής οικονομίας για τα θέματα μεταφορών.
2. Το ΣΒΑΚ περιλαμβάνει:
  - α) τα επιμέρους στάδια ανάπτυξής του, στα οποία περιγράφονται οι συμμετοχικές διαδικασίες με φορείς και πολίτες, προσδιορίζονται τα εμπλεκόμενα μέρη, ο ρόλος και ο τρόπος συνεργασίας τους, αναλύεται η υφιστάμενη κατάσταση, τίθενται προτεραιότητες και στόχοι, αναπτύσσονται εναλλακτικά

- σενάρια κινητικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τα δομικά σχέδια χωρικής οργάνωσης των ΓΠΣ ή ΤΧΣ και τα αντίστοιχα σενάρια χωρικής ανάπτυξης καθώς και υπόλοιπα τα προαναφερόμενα στρατηγικά σχέδια της παρ. 1, καθώς και η μεθοδολογία επιλογής του αποδοτικότερου,
- β) τα μέτρα, ή έργα ή δράσεις που προτείνονται προς υλοποίηση, τα οποία αφορούν είτε ρυθμίσεις πολεοδομικού χαρακτήρα, όπως χρήσεις γης και ρυμοτομικές ρυθμίσεις, είτε έργα υποδομών, είτε παρεμβάσεις για την αναβάθμιση της λειτουργίας των συστημάτων μεταφορών, και κάθε είδους δράσεις ή πρωτοβουλίες που συμβάλουν στην προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας. Τα προτεινόμενα μέτρα λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες και προωθούμενες χωρικές, κυκλοφοριακές και συγκοινωνιακές ρυθμίσεις, καθώς και μελέτες που αφορούν την περιοχή παρέμβασης,
- γ) το σχέδιο δράσης, το οποίο περιγράφει τον ενδεικτικό προϋπολογισμό, τις πιθανές πηγές χρηματοδότησης, τους πιθανούς φορείς υλοποίησης των προτεινόμενων μέτρων παρέμβασης, καθώς και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους και,
- δ) η μεθοδολογία παρακολούθησης της εφαρμογής των μέτρων και της αξιολόγησης της υλοποίησής τους.
3. Ως «Ολοκληρωμένα ΣΒΑΚ» χαρακτηρίζονται από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών τα ΣΒΑΚ, για τα οποία κατά την κατάρτισή τους έχουν ολοκληρωθεί τα εξής:
- α) συγκρότηση της Ομάδας Εργασίας της παρ. 6,
- β) ορισμός του δικτύου φορέων της παρ. 7,
- γ) υπογραφή του συμφώνου συμμετοχής της παρ. 8,
- δ) δημιουργία ιστοσελίδας της περίπτ. δ' της παρ. 5,
- ε) υλοποίηση των σταδίων ανάπτυξης, όπως αυτά εξειδικεύονται στην απόφαση της παρ. 13,
- στ) κατάρτιση του σχεδίου δράσης και της μεθοδολογίας παρακολούθησης και αξιολόγησης των μέτρων των περιπτ. γ' και δ' της παρ. 2.
4. Ως «Περιοχή Παρέμβασης του ΣΒΑΚ» ορίζεται η περιοχή εντός των διοικητικών ορίων του φορέα εκπόνησης της παρ. 5. Η περιοχή παρέμβασης μπορεί να εκτείνεται και πέραν των διοικητικών ορίων του φορέα εκπόνησης, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο προς εξυπηρέτηση των πραγματικών αναγκών κινητικότητας, ιδίως όταν πρόκειται για πολεοδομικό συγκρότημα αποτελούμενο από περισσότερους του ενός ΟΤΑ ή όταν υπάρχουν έντονες ανάγκες περιαστικών μετακινήσεων. Σε αυτή την περίπτωση, ο φορέας εκπόνησης υποχρεούται να απευθύνει σ' όλους τους ΟΤΑ α' βαθμού της περιοχής παρέμβασης πρόσκληση συμμετοχής στο δίκτυο φορέων της παρ. 7.
5. Φορέας εκπόνησης του ΣΒΑΚ ορίζεται ο ΟΤΑ α' ή β' βαθμού που είναι αρμόδιος για την περιοχή παρέμβασης όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 4 ή ο σύνδεσμος δύο ή περισσότερων ΟΤΑ α' βαθμού που συνιστάται κατά τις κείμενες διατάξεις για την κατάρτιση ενιαίου ΣΒΑΚ στην περιοχή αρμοδιότητάς τους ή τέλος, η Περιφερειακή Ένωση Δήμων (ΠΕΔ). Έργο του φορέα εκπόνησης είναι:
- α) η συγκρότηση της ομάδας εργασίας της παρ. 6 για την κατάρτιση του ΣΒΑΚ,
- β) η πρόσκληση των κατά περίπτωση ενδιαφερόμενων μερών για συμμετοχή στο δίκτυο φορέων της παρ. 7,
- γ) η υπογραφή του συμφώνου συμμετοχής της παρ. 8 και η κοινοποίησή του στις αρμόδιες υπηρεσίες, για αρχειοθέτηση και ανάρτηση στη σχετική ιστοσελίδα,

- δ) η δημιουργία ιστοσελίδας αναφορικά με το ΣΒΑΚ που καταρτίζει στην οποία αναρτάται κάθε σχετική πληροφορία, συμπεριλαμβανομένου του συμφώνου συμμετοχής καθώς και απόψεις των πολιτών ή/και όλων των εμπλεκόμενων μερών,
  - ε) η κοινοποίηση του ΣΒΑΚ στις αρμόδιες υπηρεσίες της παρ. 9 και η έγκρισή του από τα αρμόδια όργανα του φορέα εκπόνησης,
  - στ) η υλοποίηση και η παρακολούθηση εφαρμογής των μέτρων που προτείνονται στο ΣΒΑΚ,
  - ζ) η αξιολόγηση των μέτρων παρέμβασης του ΣΒΑΚ και η σύνταξη της σχετικής διетуός έκθεσης προόδου με ανάρτησή της στην οικεία ιστοσελίδα,
  - η) η επικαιροποίηση του σχεδίου δράσης, όποτε κρίνεται αναγκαίο,
  - θ) η αναθεώρηση του ΣΒΑΚ σύμφωνα με την παρ. 10,
  - ι) η κοινοποίηση των εκθέσεων προόδου και των επικαιροποιημένων σχεδίων δράσης της παρ. 2 στους φορείς του τρίτου εδαφίου της παρ. 8,
  - ια) η γραμματειακή υποστήριξη της ομάδας εργασίας της παρ. 6,
  - ιβ) η ανάθεση και εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων εκπόνησης μελετών ή παροχής υπηρεσιών για την κατάρτιση του ΣΒΑΚ.
6. Η ομάδα εργασίας στελεχώνεται από υπαλλήλους του αρμόδιου φορέα εκπόνησης της παρ. 5 και επικουρικά, από στελέχη του δικτύου φορέων της παρ. 7 με γνώση και εμπειρία του αντικειμένου. Η ομάδα εργασίας, εφόσον προκύψουν ιδιαίτερες ανάγκες, μπορεί να στελεχωθεί, κατά τις κείμενες διατάξεις και από εξειδικευμένα στελέχη ή και εξωτερικούς συνεργάτες. Η ομάδα εργασίας είναι αρμόδια για:
- α) την κατάρτιση του ΣΒΑΚ,
  - β) την εισήγηση πρόσκλησης υποψήφιων συμμετεχόντων του δικτύου φορέων στο φορέα εκπόνησης και τη διοργάνωση προπαρασκευαστικών συναντήσεων μ' αυτούς,
  - γ) τη συλλογή των διαθέσιμων στοιχείων που απαιτούνται για την κατάρτιση του ΣΒΑΚ,
  - δ) τη συνεργασία με τρίτα μέρη για την εκπόνηση επιμέρους μελετών του ΣΒΑΚ, όπου αυτές απαιτούνται,
  - ε) τη συνεργασία με το δίκτυο φορέων της παρ. 7 για την κατάρτιση του ΣΒΑΚ.
7. Δίκτυο φορέων ορίζεται το συλλογικό όργανο όλων των εμπλεκόμενων μερών, όπως όμοροι ΟΤΑ α' βαθμού ή ΟΤΑ β' βαθμού, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου, αρμόδια επιμελητήρια, εμπορικές και επαγγελματικές ενώσεις και περιβαλλοντικοί σύλλογοι, κατά το περιεχόμενο του ΣΒΑΚ. Κάθε εμπλεκόμενο μέρος συμμετέχει στις εργασίες του δικτύου φορέων με έναν εκπρόσωπο και τον αναπληρωτή του. Η συμμετοχή στο δίκτυο φορέων είναι εθελοντική και η απουσία εκπροσώπων κάτω του 50% δεν παρακωλύει την λειτουργία του και την λήψη αποφάσεων, εφ' όσον έχουν εγκαίρως ειδοποιηθεί για την σύγκλιση των συνεδριάσεών του.
8. Σύμφωνο συμμετοχής: καταρτίζεται για το σκοπό της συνεργασίας μεταξύ του φορέα εκπόνησης ΣΒΑΚ και του δικτύου φορέων και περιγράφει τη συμβολή όλων των εμπλεκόμενων μερών του δικτύου στην ανά στάδιο ανάπτυξη του ΣΒΑΚ. Περαιτέρω, στο σύμφωνο συμμετοχής περιγράφεται η οργάνωση και η λειτουργία του δικτύου φορέων. Μετά την υπογραφή του Συμφώνου Συμμετοχής από τους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων μερών, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία που ορίζεται από το φορέα εκπόνησης, το Σύμφωνο Συμμετοχής δημοσιοποιείται μέσω της Διαύγειας, αναρτάται στην

- ιστοσελίδα του Δήμου ή της Περιφέρειας και κοινοποιείται στις αρμόδιες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, καθώς επίσης και στον οικείο ΟΤΑ β' βαθμού αν ο φορέας εκπόνησης είναι ΟΤΑ α' βαθμού ή σύνδεσμος ΟΤΑ α' βαθμού ή ΠΕΔ, ή, εφόσον ο φορέας εκπόνησης είναι ΟΤΑ β' βαθμού, στους οικείους ΟΤΑ α' βαθμού που εντάσσονται ή επηρεάζονται από το ΣΒΑΚ στην περιοχή παρέμβασης.
- 9. Διαδικασία έγκρισης ΣΒΑΚ: το ΣΒΑΚ εγκρίνεται από τα αρμόδια όργανα του φορέα εκπόνησης. Μετά τη σύνταξη του ΣΒΑΚ και εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι διαβουλευτικές διαδικασίες, το ΣΒΑΚ κοινοποιείται πριν από την έγκρισή του:
  - α) στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για το χαρακτηρισμό του ή μη ως ολοκληρωμένου σύμφωνα με την παρ. 3,
  - β) στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Εσωτερικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, για διατύπωση γνώμης,
  - γ) στις αρμόδιες Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, σε όλους τους φορείς της αυτοδιοίκησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που επηρεάζονται από την υλοποίηση των μέτρων του ΣΒΑΚ ή και θα κληθούν μεταγενέστερα να εγκρίνουν κατά την κείμενη νομοθεσία τα μέτρα, έργα ή ρυθμίσεις που προτείνονται από το ΣΒΑΚ, σύμφωνα με τις διαδικασίες και τις προθεσμίες που προβλέπονται στην απόφαση της παρ. 12. Σε κάθε περίπτωση, για την έγκριση του ΣΒΑΚ λαμβάνονται υπόψη οι απόψεις και οι γνωμοδοτήσεις όλων των ανωτέρω φορέων.
- 10. Αναθεώρηση ΣΒΑΚ: το ΣΒΑΚ μπορεί να αναθεωρείται κάθε πέντε (5) έτη και πάντως όχι αργότερα από την πάροδο δεκαετίας, εφόσον κρίνεται σκόπιμο από τα πορίσματα των εκθέσεων προόδου ή, εφόσον προκύψουν νέα δεδομένα και εξελίξεις, ιδίως ως προς τα θέματα της παρ. 2. Η διαδικασία αναθεώρησης ακολουθεί όσα ορίζονται στο παρόν άρθρο για την έγκρισή του.
- 11. Τα προτεινόμενα μέτρα της περίπτ. (β) της παρ. 2 και το σχέδιο δράσης της περίπτ. (γ) της ίδιας παραγράφου ενσωματώνονται στις επιμέρους τομεακές πολιτικές των ΟΤΑ. Αν για την υλοποίηση προτεινόμενων μέτρων παρέμβασης απαιτούνται αλλαγές θεσμοθετημένων χωρικών ρυθμίσεων, η υλοποίηση των μέτρων του ΣΒΑΚ που είναι ανεξάρτητα από αυτές δεν παρεμποδίζεται. Τα προτεινόμενα μέτρα ή έργα των ολοκληρωμένων ΣΒΑΚ δύνανται να χρηματοδοτούνται από το συγχρηματοδοτούμενο ή το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ή/και άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία.
- 12. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, καθώς και των κατά περίπτωση αρμόδιων υπουργών, που εκδίδεται μέσα σε τέσσερις μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καθορίζονται το κατευθυντήριο πλαίσιο οδηγιών και εξειδικεύονται οι διαδικασίες έγκρισης, παρακολούθησης και αναθεώρησης του ΣΒΑΚ και ορίζονται οι προθεσμίες για την γνωμοδότηση των αρμοδίων υπηρεσιών επί του ΣΒΑΚ, και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.
- 13. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος οι φορείς εκπόνησης της παρ. 5 που έχουν ήδη προκηρύξει ή αναθέσει σε τρίτους, με κάθε πρόσφορο και νόμιμο τρόπο, την εκπόνηση μελετών ή την παροχή υπηρεσιών για την κατάρτιση του ΣΒΑΚ, υποχρεούνται στην τήρηση, κατ' ελάχιστον, των διατάξεων της παρ. 9. Σε κάθε περίπτωση, για την αναθεώρηση των ΣΒΑΚ ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 10.

14. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα μέτρα που προτείνονται σε ολοκληρωμένα ΣΒΑΚ λαμβάνονται υπόψη και ενσωματώνονται στα διάφορα χωρικά εργαλεία που αναπτύσσονται για την περιοχή παρέμβασής τους, στο βαθμό που συμβάλλουν στην προώθηση κοινών στόχων βιώσιμης κινητικότητας και εναρμονίζονται με το προωθούμενο πρότυπο χωρικής ανάπτυξης. Τυχόν εξειδικευμένα προγράμματα και επεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης και ανάπτυξης εξειδικεύουν και αναπτύσσουν περαιτέρω τα προτεινόμενα από τα ΣΒΑΚ μέτρα και είναι δυνατόν να προτείνουν τεκμηριωμένα την μερική τροποποίησή τους.

Άρθρο 23

Διαγραφή ανεξόφλητων προστίμων στις αστικές συγκοινωνίες

Δεν επιτρέπεται η ταμειακή βεβαίωση και η λήψη αναγκαστικών μέτρων εκτέλεσης και είσπραξης των αντιστοιχούντων ποσών σε βάρος των κληρονόμων θανόντος προσώπου, στο οποίο έχει επιβληθεί πρόστιμο για τη μη καταβολή του νόμιμου κομίστρου στις αστικές συγκοινωνίες, καθώς και παύει η διαδικασία είσπραξης των ήδη βεβαιωμένων ποσών.

Άρθρο 24

Χρόνος μηχανοδήγησης

Ο μέγιστος ημερήσιος χρόνος μηχανοδήγησης σε αυτοκινητάμαξες και ηλεκτροαυτοκινητάμαξες ή σε οποιοδήποτε τροχαίο υλικό που κυκλοφορεί στην Ελληνική Σιδηροδρομική Υποδομή, εφόσον εκεί εργάζεται ένας μόνο μηχανοδηγός, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 5 ½ ώρες (πέντε ώρες και τριάντα λεπτά). Στην ίδια περίπτωση, εφόσον η μηχανοδήγηση διαρκεί περισσότερο από 4 ½ ώρες (τέσσερις ώρες και τριάντα λεπτά), χορηγείται επίσης υποχρεωτικά διάλειμμα μισής (1/2) ώρας το οποίο περιλαμβάνεται στον ημερήσιο χρόνο εργασίας.

Άρθρο 25

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα 29.01.2019

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών

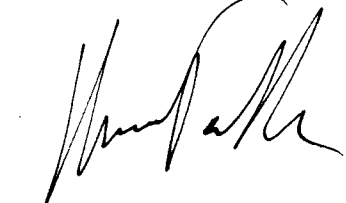
Αλέξανδρος Χαρίτισης

Οικονομίας και Ανάπτυξης

Γιάννης Δραγασάκης

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Κωνσταντίνος Γαβρόγλου

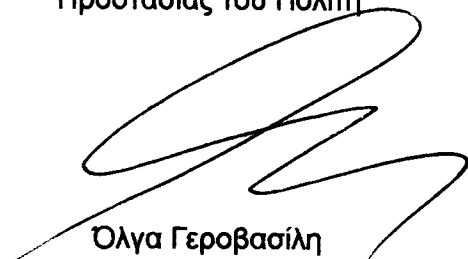
-100-

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

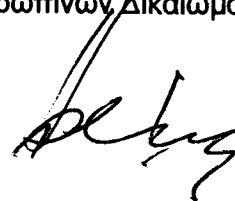
Ευτυχία Αχτσιόγλου

Προστασίας του Πολίτη

Όλγα Γεροβασίλη

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Μιχάλης Καλογήρου

Οικονομικών

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

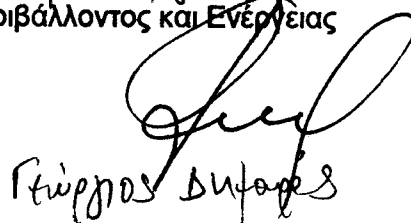

Γεώργιος Σταθάκης

Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Γιώργος Δημητράκης

Υποδομών και Μεταφορών

Χρήστος Σπίρτζης

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης

Αστέριος Πιτσιόρakis

Ο Υφυπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης

Ευσεβίος Γιαννακίδης

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών Τράπεζας και Χρηματοοικονομικών